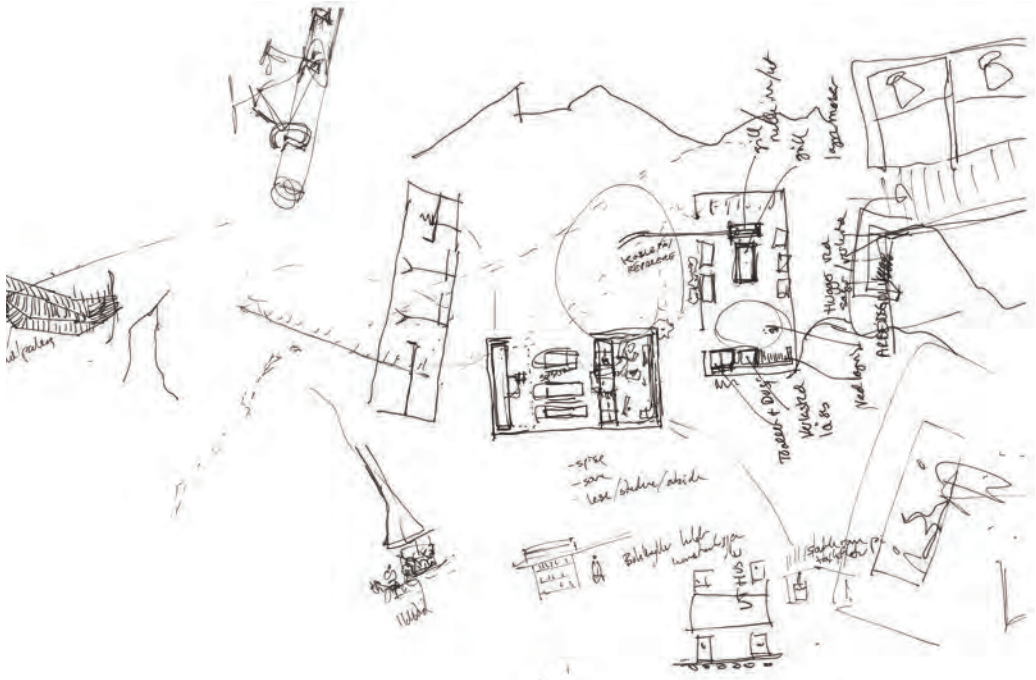

ØSTMARKNESET

Prosess

DEL 3

ET STEG TILBAKE

Uke 11

Denne uken tar vi et steg tilbake for å rydde opp i tanker, gammel prosess og prosjektet generelt.

Etter midtsemester trenger vi å stoppe opp for å vurdere hvor prosjektet har tatt oss, og om det er hit vi vil. Undersøker vi det samme som vi har satt som mål? Lærer vi det vi ønsker? Og svarer vi på det vi spør om?

Det viktigste for oss er stedet. Stedstilpasning, det å lage noe som vokser ut fra situasjonen og premissene som er satt av stedet, historien og brukerne. Inntil nå har vi ikke lagt så mye vekt på uteområdet, men det er dette som binder stedet sammen og som flest folk bruker når de besøker Østmarkneset.

Vi føler vi står fast når det kommer til bunkerne, og det er en evig diskusjon om hva vi tror passer til stedet. Skal vi la de stå slik det er i dag, eller kan et større inngrep utløse potensialet i rommene?

FJERDE VEILEDNING

Med Finn og Arnstein

12 sengeplasser i en overnattingshytte høres lite ut. Vi bør se nærmere på Studenterhytta og hvor mange sengeplasser de tilbyr.

Skur 2 har substans, men Skur 1 har ikke landet fullstendig. Vi bør dyrke kontrastene mellom de to, og tenke på hvordan overnattingshytta i skur 2 vil påvirke begge bygningene. Dyrk forskjellen i karakter.

Skur 1: Uthuset. Åpen. Uoppvarmet. Bål på gulvet. Vedhugging og vedlager. Verktøy. Selvbetjent. Utedo. Toalettbokser.

Skur 2: Hytta. Lukket. Varme rom. Hems. Isolert. Peis og ildsted. Betjent. Ikke toalett. Stue. Loft. Lesesal. Bibliotek. Sove.

Dropp biblioteket i bunkerne, flytt det inn i hytta. Det vil uansett ikke fungere godt i bunkerne på grunn av fuktig luft. I hytta må vi også ha et ildsted. Kanskje bør hele skuret være isolert? Det enkleste vil være å legge isolasjonen utenpå konstruksjonen. Om dette drives som en studenthytte, hvordan vil vi isolere og kle konstruksjonen? Vi må tenke

lavteknologi, vi skal gjøre ting uten å bruke for mye penger. Kanskje isolerer vi med tre, eller gjenbruksmaterialer fra Stavne gård. Tenk økonomisk! Det er viktig å ta det tekniske og driften av byggene på alvor.

Det er genialt å heve vannflaten i havnebassenget, for det gjør så mye for plassen rundt. Vi kan fylle bassenget med masse fra utgravningen i bunkerne. Vi må tenke nøye gjennom hvem bassenget er for, og hva som skal skje der. For eksempel er det få steder som henvender seg til barn på Ladestien. Kan vi gjøre om det mest farlige stedet langs stien til et sted hvor barna kan leke seg i et vannspeil? Kan vi lage små nivåforskjeller de kan klatre på, under oppsyn av eldre?

Vi må ta arkitektoppgavene på alvor. Hvordan ville man laget sykkelparkering på et sted som dette? Vi må også ta en ny runde på bunkerne. Riv i de, skjær igjennom tak og vegger.

Hvordan forholder vi oss til vann og strøm? Ta et valg og gå for det! Kan vannet pumpes opp fra sjøen, elektrisk eller for hånd?

SJIKT, KONSTRUKSJON OG KLIMASONER

Samtale med Andreas Gjertsen

Vi har et møte med TYIN om bygningene på kaien. Møtet dreier seg mye om hvordan vi forholder oss til de eksisterende byggene. Hva er holdningen vår til den eksisterende konstruksjonen? Hvilke klimatiserte soner består byggene av, hva er materialiteten deres, og hvor ligger de i forhold til den eksisterende konstruksjonen?

Vi kan tenke på byggene som kropper dekket med klær. Hvor er det naturlig å eksponere bygningene mot naturkreftene? Hvor trenger man beskyttelse fra bitende vind og regn? Og hvor ligger det innerste laget, ullgenser som varmer og isolerer?

Vi må bli klarere på hva disse ulike sjiktene er, og hvordan de forholder seg til den eksisterende konstruksjonen. Kanskje kan vi se nærmere på lysinnslipp i bygget for å komme frem til svaret?

SENSE OF PLACE

Samtale med Vilde Ulset

Vi har et møte med Vilde Ulset, geograf ved Institutt for byforming og planlegging. Samtalen dreier seg om hvordan mennesker påvirker steder, og hvordan steder kan påvirke mennesker.

Vi snakker om hvem som er Østmarknesets brukere. Vi ser at stedet blir brukt av turgåere i alle aldre, og vi har også hørt at hjemløse og ungdommer bruker plassen sporadisk. Samtidig har vi satt som et premiss for oppgaven vår at NGU og kommunen arbeider for å etablere en museumspark for geologi.

Som en del av etableringen vil kommunen utbedre stiene som leder til og fra Østmarkneset, og det vil bli enklere å nå plassen med barnevogn og rullestol.

Plassen vil oppleve en stadig økende aktivitet, og flere turgåere og mosjonister vil besøke området. Vil de hjemløse og ungdommene fortsatt oppsøke plassen etter at museumsparken blir åpnet? Eller vil den økte aktiviteten føre til at stedet blir mindre attraktivt som tilfluktssted, at de i stedet søker mot

mindre aktive steder utenfor allfarvei?

Vi vil se en endring av dagens bruk av området, uavhengig av vårt mulighetsstudie. Hvordan kan vi tilrettelegge for og tilpasse Østmarkneset til den nye bruken og aktiviteten i området? Vi må undersøke hvem som vil fortsette å bruke anlegget, og hvilke nye brukere som kan komme. Skoleklasser fra ulike trinn kan i økende grad besøke plassen. Hva trenger de når det besøker kaianlegget? Kanskje kan det være rett å legge til rette for et sted å sette seg ned, noe som gir ly mens det regner. Kanskje er det passende med et sted å spise matpakken, et sted å grille pølser, og et sted å fylle drikkevann og gå på do? Østmarkneset kan være et sted som utfordrer og er spennende for barn, samtidig som det føles trygt og gir voksne oversikt.

FJERDE BESØK PÅ TOMTEN

Fokus på uteområdet og bunkerne

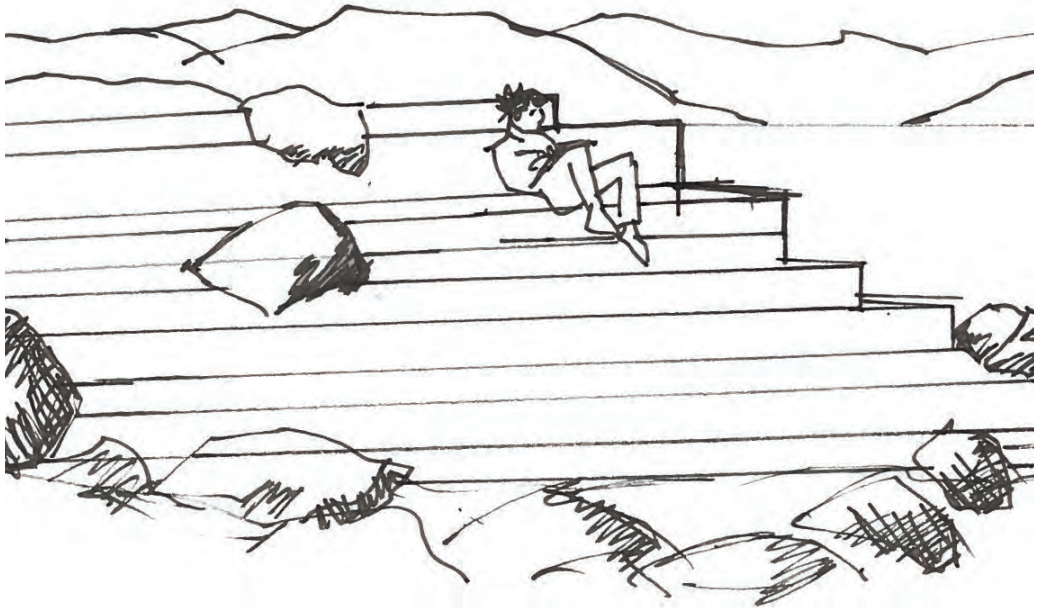
I dag har vi vårt fjerde besøk på tomten sammen. Solen skinner, og det er vår i luften. Vi diskuterer hva målet vårt er her på Østmarkneset. Hva er det vi ønsker å gjøre med mulighetsstudiet vårt? Etter å ha besøkt tomten flere ganger er vi enige om at det er mye som fungerer allerede. Vi trenger ikke forbedre hele plassen, men i stedet fokusere arbeidet vårt på de stedene som trenger det mest. Vi vil utnytte potensialet som ligger i alle de forskjellige stedene på tomten, og gjøre de gode og brukbare forskjellige tider av døgnet, og til ulike tider på året.

Vi setter oss på østsiden av tomten, bak skur 1. Solen skinner på de store steinene som ligger mellom stien og sjøen, og vi bestemmer oss for å utforske stedet. Etter en stund legger vi merke til at vi faktisk hører sjøen skvulpe mellom steinene. Resten av tomten ligger høyere over havet, men her er det stille nok til at vi hører både sjøen og måkeskrik. Av og til passerer turgåere. Vi ser dem ikke, men vi hører en beroligende knasing i grusen rundt oss som nærmer seg, for så å forsvinne igjen. Vi bestemmer oss for at denne plassen fortjener

å utbedres. På den korte tiden vi sitter i solen har vi sett en skokk av mennesker gå forbi. Folk i alle aldre passerer. Unge voksne er ute og jogger, men også noen eldre er ute på trimtur. Andre har med seg staver, og vandrer mer tilforlatelig rundt i solen. På sjøen utenfor padler noen forbi i kajakk. Flere stopper for å ta bilder på kaien. Unge mødre triller forbi med barnevogner, tilsynelatende uten store problemer.

Vi tar en ny diskusjon på hvem vi skal henvende oss mot i arbeidet. Hvem er de egentlige brukerne av tomten? Er det hjemløse, som bosetter seg sporadisk noen få dager i året? Er det ungdommer som tar en fest her og der, som tagger ned fyrårn og bunkere? Vi tror det er turgåerne som står for den generelle bruken av området.

Folk i alle aldre og former bruker stedet til rekreasjon, som et lite avbrett fra hverdagslivet. Det er disse vi anser som brukerne av plassen. Vi vil beholde og forsterke denne bruken av området, og i tillegg øke verdien av plassen og gjøre den enda mer attraktiv for flere brukere.

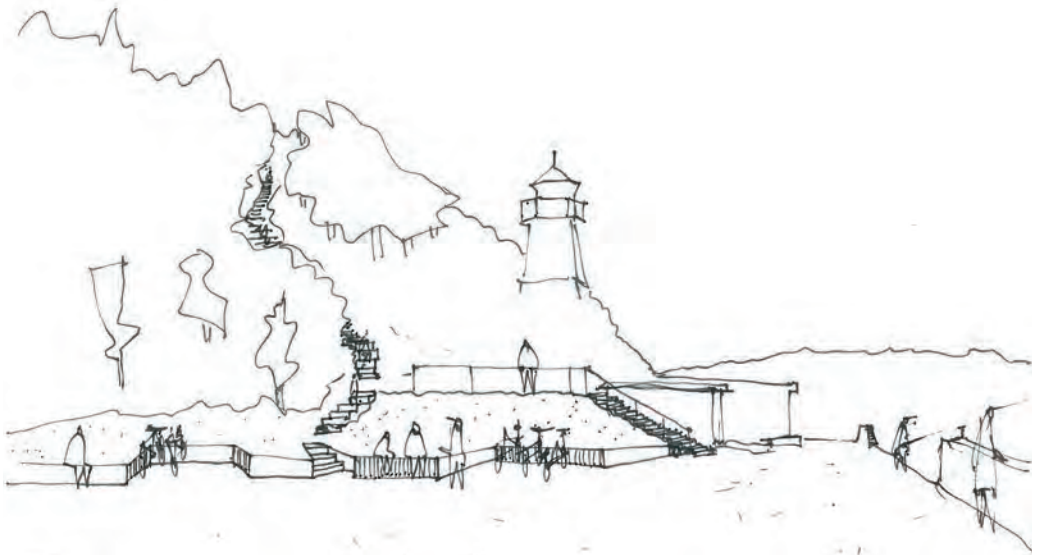
OPPSUMMERING FOR UKA

Hva tar vi med oss videre?

Etter å ha besøkt tomten igjen blir vi sikrere på at vi må forholde oss til de som bruker området oftest. Det er viktig å ta hensyn til de mindre privilegerte i samfunnet, men Østmarkneset er så viktig som offentlig turområde at det blir uansvarlig å ignorere menneskene som bruker stedet nesten daglig.

Tomtebesøket gir oss også bedre følelse for uteområdet som binder bunkerne og lagerskurene sammen. Plassen får mer sol enn solstudiene viser, og har områder som fungerer godt i seg selv. Vi finner ut av vi kan fokusere kreftene våre på spesielle steder, som solvendte sitteplasser rundt havnebassenget, og utforme sykkelparkering og bedre adkomst der plassen smalner mot bunkerne. Kaikanten og enkelte steder på nedsiden kan også forbedres med enkle grep.

Mye av kvaliteten ved stedet er kontrasten mellom det slitte menneskeskapte, og landskapet rundt. Vi vil jobbe med å forsterke denne kontrasten på tomten.

UTEOMRÅDET

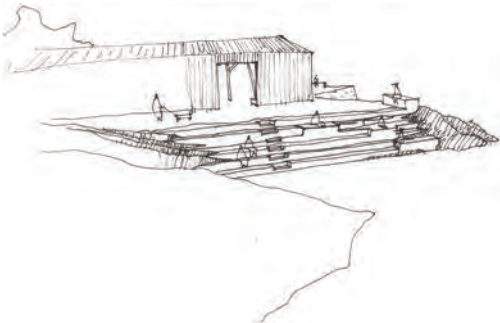
Uke 12

Etter å ha besøkt tomten sist uke bestemmer vi oss for å ta en nærmere titt på uteområdet. Uteområdet består av mange mindre steder som binder kaianlegget sammen, og vi har observert at mange deler av tomten fungerer som attraksjoner for folk som besøker området. Samtidig opplever vi at flere deler av tomten kan forbedres og tydeliggjøres for å legge bedre til rette for aktiviteter og opphold på Østmarkneset.

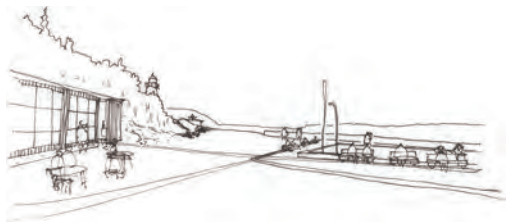
Vi vil jobbe oss gjennom de ulike delene av tomten, og se nærmere på møblering av uteområdet, gjenbruk av skinnegangene i bakken, sykkelparkering og utbedring av fiskeplassene på kaien.

ROMSEKVENSER

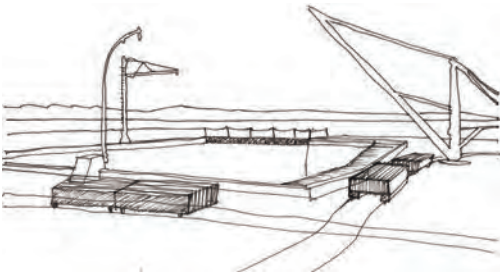
Hvordan kan eksisterende uterom forbedres?

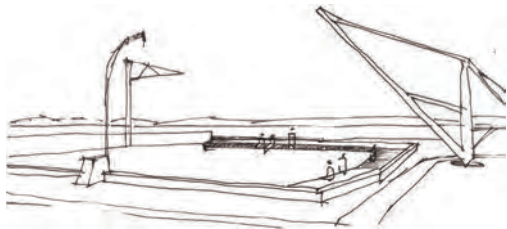
Trapp ned til bukta i øst gir solfylte sitteplasser

Overnattingsbesøk gir aktivitet til plassen

Gjenbruk av skinneganger som møbleringssone

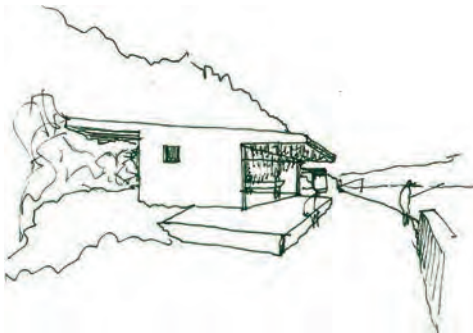
Fyll bassenget og gjør det til en oppholdssone

Sykkelparkering og utbedring av trapp i vest

Fiskeplasser utbedres med nytt dekke og trapp

Kan nye åpninger menneskeliggjøre bunkerne?

Rom mellom bunkere bør ha sitemuligheter

BEVEGELIG MØBLERING

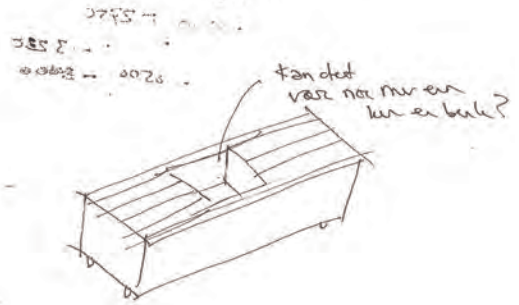
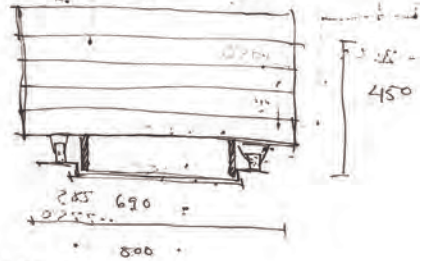
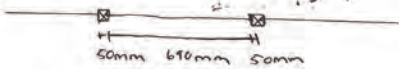
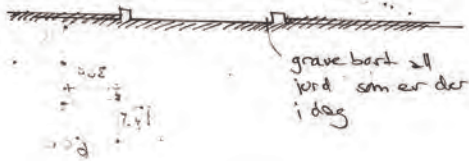
Inspirasjon og tanker om å bruke skinneganger og paller til møblering inne og ute

Ved tidligere besøk på tomten har vi sett sporene av at folk flytter rundt på møbler og benker avhengig av sol, vind, vær og årstider. Ved nye møblering av området ønsker å fortsatt gi folk muligheten til å endre plassen etter behov, men hindre at ting forsvinner på havet.

Europall er 1200mm lang } halvball
 800mm bred } halvball

800mm lang } halvball
 600mm bred } halvball

Skinnegangene ligger praktisk til rundt havnebassenget, og vi kan bruke disse til å montere benker på som man kan skyve rundt, men som sitter fast.

FEMTE VEILEDNING

Med Finn og Arnstein

Veilederne stiller spørsmål ved programmene vi har gitt noen av de eksisterende bygningene på tomten. Er det egentlig hyggelig å se inn i en bunker hvor det sløyes fisk? Om vi ikke har program til all bygningsmassen bør vi heller la de være, og se de an etter hvert.

Vi får innspill om at en av bunkerne kanskje kan brukes som vedskjul for anlegget, og at vi bør lese boken "Hel ved" for å finne inspirasjon for hvordan vi kan legge til rette for kløyving, hugging, tørking og lagring. Vi må tenke på hvordan vi skal få inn luft og ventilasjon om en av bunkerne skal brukes til å lagre ved.

I bunker 3 og 4 får vi forslag om å legge til en tupa til badstuen, det sosiale rommet hvor man kan oppholde seg før og etter badstubesøket. I tillegg bør vi undersøke nivåene i bygget mer. Kanskje kan det sosiale rommet være oppe på taket?

Når vi viser forslaget om å bruke skinnegangene og paller til møblering av plassen får vi tilbakemelding om at vi har for mange baller i luften på en gang. Det er forskjell på low-

tech og sjuskete. Om vi skal gjøre noe med uteområdet må det være holdbart og robust. Er det i det hele tatt viktig å bruke skinnegangene om igjen? Vi må være tydeligere på hva vi ønsker å beholde ved det eksisterende kaianlegget.

Vi er litt for snille, litt for forsiktige. Vi får tilbakemelding om at vi må være klarere og mer tydelige i grepene våre. Ikke bli for sympatiske!

Vi bør lage oss en strategi for de ulike delene av kaianlegget og hvor røffe vi skal være i behandlingen av det. Vi må stille oss spørsmål ved de ulike delene av anlegget. Hvordan lager vi fiskeplassene? Hva er de ulike sonene av anlegget? Hvordan begrenser vi hva vi skal gjøre og ikke gjøre? Hvordan kan vi spisse det vi gjør? Jo mindre vi gjør på så effektivt vis som mulig, jo klarere blir grepene våre.

Det er viktig at vi tegner oss gjennom forslagene våre. Vi må bli flinkere på å diskutere gjennom tegning. Vi kan starte med å tegne oss gjennom bassenget, hvordan det skal fylles, hvem som skal bruke det og hva det skal gi til plassen.

TANKER OM TID - NÅ, FØR, OM 100 ÅR

Hva vil vi med prosjektet?

Vi vil ta utgangspunkt i kommunens initiativ til å utvikle det nedlagte kaianlegget på Østmarkneset. Hvordan kan et forlatt festningsanlegg fra andre verdenskrig bli en ressurs for samfunnet? Denne problemstillingen har vært uforandret siden vi begynte på oppgaven. Men hva er det overhengende temaet som binder sammen det vi gjør til en helhet, som gir oss visjoner å jobbe mot?

I forarbeidet utarbeidet vi et dikt som sa noe om forståelsen vår av stedet, som et forsøk på å uttrykke følelsen stedet gav oss. Diktet handlet om tid. Det handlet om det som hadde vært på stedet tidligere, og en søken etter noe nytt, noe som kan gi mening for området. Dette er kanskje også essensen av prosjektet vårt.

Østmarkneset er et sted som er sterkt preget av fortiden, men på samme tid er det et tidløst sted. Kaianlegget er preget av mange tydelige historiske lag, men alle har mistet sin opprinnelige funksjon. Lagerskurene, lastekranene, havnebassenget og bunkerne står igjen uten tilknytning til sin egen fortid. Kan det vi gjør koble stedet opp til tiden igjen? Kan

vi arbeide med opplevelsen av fortid, nåtid og fremtid på stedet for å gi plassen mening for fremtidige og nåtidige brukere?

Vi tror stedets tidløshet er noe unikt i Trondheim, og en kvalitet vi må styrke og ta vare på. Det er noe unikt med opplevelsen av at man trer ut av sin egen tid og inn i noe annet når man kommer inn på kaianlegget. Stedet er noe annet enn den travle byen utenfor. Det er et sted hvor man kan puste ut og finne indre ro. Det er en pause fra hverdagens kjas og mas. Man kan la humla suse, og virkelig kjenne etter hvordan man selv har det.

Når vi arbeider oss gjennom området vil vi skape situasjoner som fremhever den tidløse karakteren til området. For turgåere vil vi fremheve den sterke fortiden som finnes på området. For folk som stopper opp en time eller to vil vi fryse tiden, og forsterke følelsen av å være på et sted som befinner seg utenfor tiden. For de som oppholder seg enda lenger, i overnattingshytten eller i badet, vil vi gi dem følelsen av å glemme tiden, av å eksistere utenfor tiden for en liten stund. Vi vil gi stedet en

ny betydning for alle som bruker det, og på ulikt vis gi folk en sterkere tilknytning til området.

Om vi vil at stedets forhold til tiden skal blir mer meningsfylt for folk må vi også tenke på hvordan området vil utvikle seg fremover. Enhver endringsprosess vil sannsynligvis begynne med noe som gir fortjeneste. Et serveringssted i skur 2 kan være det første som kommer på plass. Turgåere kan komme innom for et måltid, og middagsservering og rom for arrangementer gir besøk til området på kveldstid. Etter hvert kommer det enkle soveplasser for folk som vil oppholde seg nær sjøen og Ladestien over lengre tid. Skuret blir en overnattingshytte for folk som vil ha en pause fra livet i byen.

Etter en viss tid kan bunkerne utvikles for å gi flere attraksjoner for overnattingsgjestene ved hytta. Bunkerne utvikles sakte, over tid, til å bli rom for sanselige og termiske opplevelser. En av bunkerne blir ombygget til badstue for vinterbadingsentusiaster. Året etter blir kanskje en annen bunker bygget om til et lite termisk bad. En eller annen gang mellom dette kommer også skiftemuligheter, dusj og toalett på plass.

Etter noen år er NGU ferdig med steinmuseet, og området får stadig flere besøkende. Kommunen bestemmer seg for å åpne skur 1 og lage en full offentlig bålplass for turgåerne. Kaianlegget blir opprustet, krigsminnene blir forsterket, og området blir en yndet plass for både turgåere, fiskere og badeentusiaster. Etter ti år har Østmarkneset blitt en perle langs Ladestien, en ny destinasjon på strekningen Ila-Stjørdal.

Tiden går, og samfunnet endrer seg gradvis. Etter hundre år er kanskje bruken av området totalt forskjellig fra i dag. Bunkerne står igjen som ruiner, med merkelige kutt og installasjoner som gir besøkende inntrykk av badeaktiviteten som en gang fant sted der. Rammekonstruksjonen i skurene står fortsatt igjen, men alt annet er forsvunnet og brutt ned. Plassen vil endres og bruken forandres, men likevel vil stedet alltid være preget av menneskelig inngrep og aktivitet. Tiden vil gå, men plassen vil forbli tidløs, og klar til å romme ny aktivitet.

OPPSUMMERING FOR UKA

Hva tar vi med oss videre?

Denne uken jobbet vi mye med uteområdet som binder de ulike delene av plassen sammen. Tidligere har vi identifisert flere steder som problematiske, med stort forbedringspotensial. Vi jobbet derfor med skissering og modellarbeid for å komme frem til forslag til hvordan den eksisterende situasjonen kan endres. Målet er å lage nye situasjoner som får folk til å stoppe opp og nyte området, gjennom opphold av ulik varighet.

Etter veiledningen med Finn og Arnstein hadde vi en lang diskusjon om prosjektet, hva vi vil med oppgaven, og hva temaet vårt er når vi arbeider med problemstillingen. Vi kommer stadig tilbake til at stedet har mange tydelige og spennende lag av historie. Vi tror de historiske aspektene ved stedet er en sterk kvalitet. Vi vil derfor forsøke å arbeide mer med opplevelsen av tid man kan få av å besøke stedet. Det gir oss en skala å jobbe med i forhold til lengre og kortere besøk, og i forhold til materialitet og varighet.

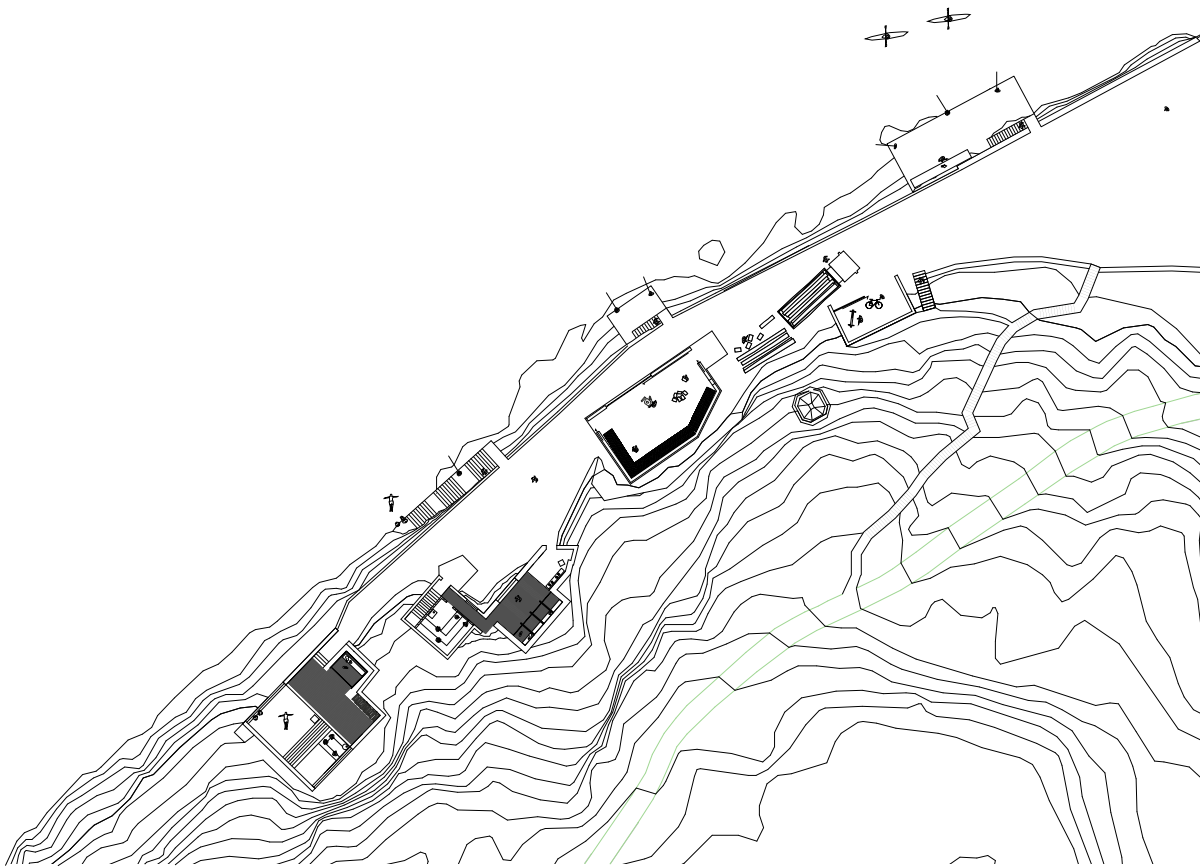
HVA ER FOKUS DENNE UKA?

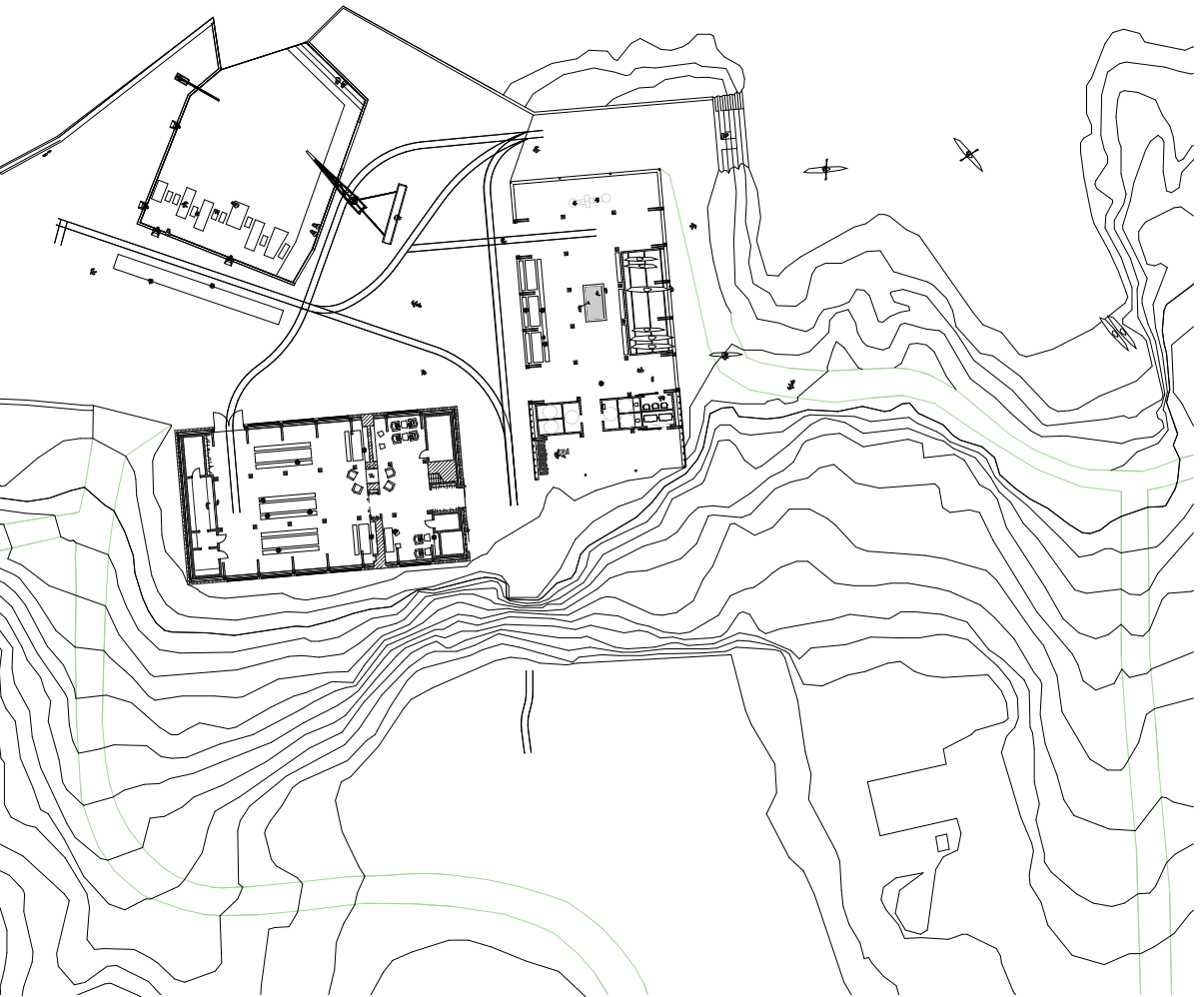
Uke 13

Denne uken skal vi arbeide oss gjennom både skurene, bunkerne og de mest problematiske delene av uteområdet. Vi skal tegne ut alt vi har så langt som linjetegninger i både plan og snitt.

Vi har vært litt for snille med bunkerne så langt i prosessen. Denne uken skal vi derfor eksperimentere med å fjerne vegger og tak i forsøk på å finne konsepter for behandlingen av bunkerne. Vi skal også se nærmere på forskjellen mellom de to skurene, og forsøke å dyrke de sterkere som "uthuset" og "hytta".

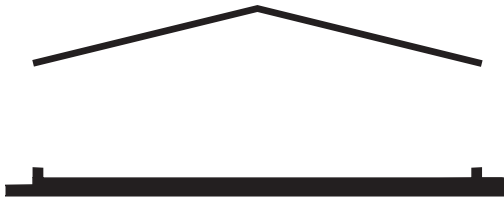
SITUASJONSPLAN

KONSEPT SKUR 1

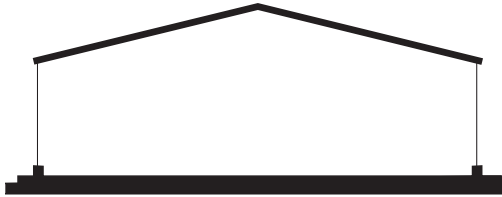
Hvordan skal gulvet utformes?

Dagens situasjon. En grunnmur på 300mm står opp fra gulvet rundt hele rommet. Gulvet mot vest ligger i flukt med gulvet på innsiden av betongfundamentet. Hva skjer om vi tar bort veggene på skuret? Hvordan skal det være å komme inn i bygningen?

Kan vi lage et spennende rom ved å variere høyden på de ulike delene av gulvet? De ulike høydene lager flere inndelte rom under det store taket. Samtidig kan dette bli utfordrende å bruke for flere brukergrupper.

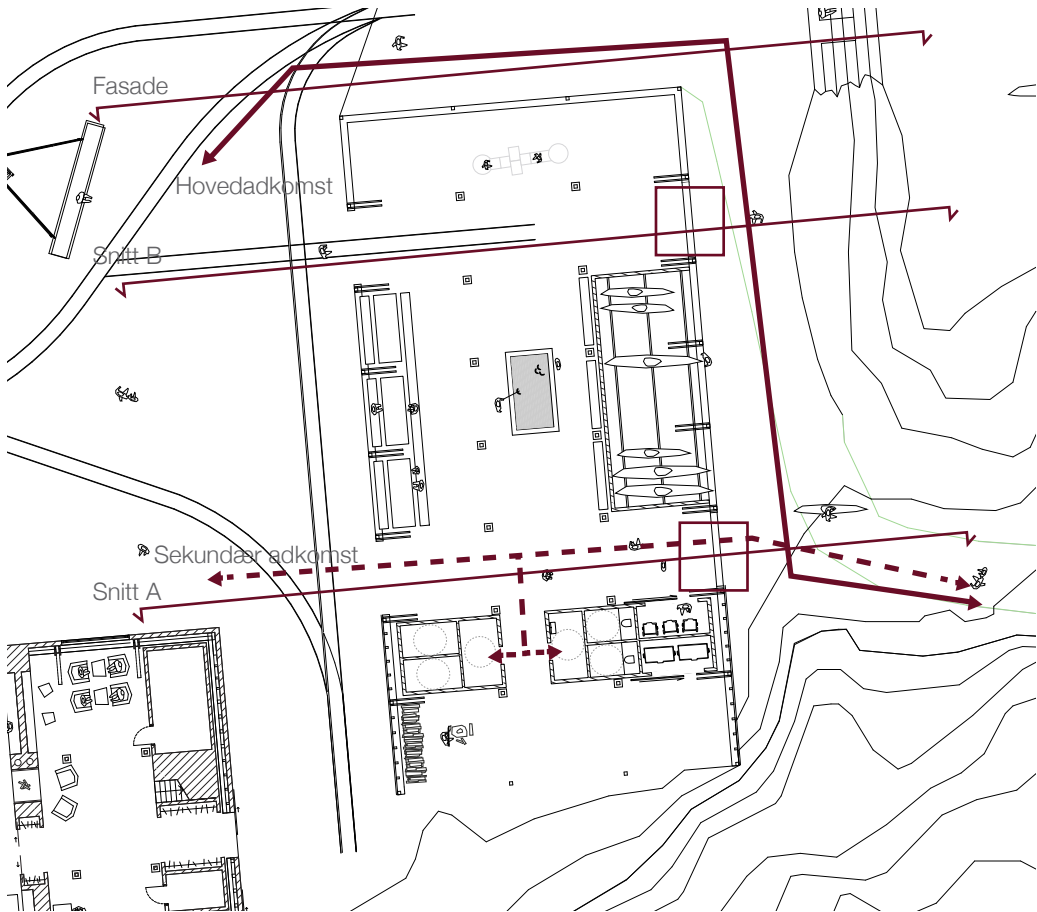
Lager en trapp på østsiden. Vi knytter bygget sterkere opp mot ankomsten i øst, samtidig som trappen opp lager en tydeligere og mer markert overgang inn i bygget.

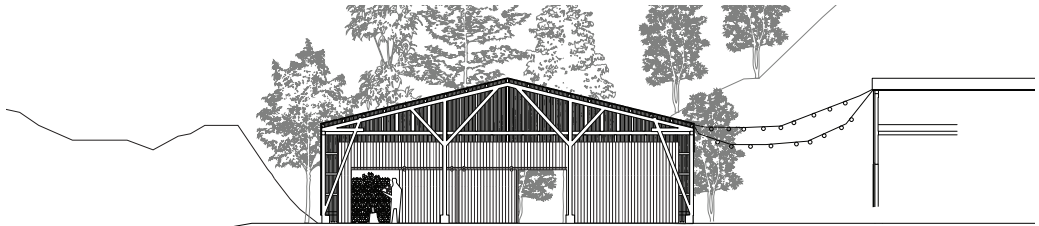
Fyller inn gulvet og hever det. Lager trinn opp fra øst som skaper en sekundær inngang til tomten. Dette skaper et sted man kan gå fritt igjennom, men som samtidig blir tydelig avgrenset fra den fulloffentlige turstien som går rundt bygget. Bygget får også et trinn mot vest.

SKUR 1

Offentlig, åpent for alle

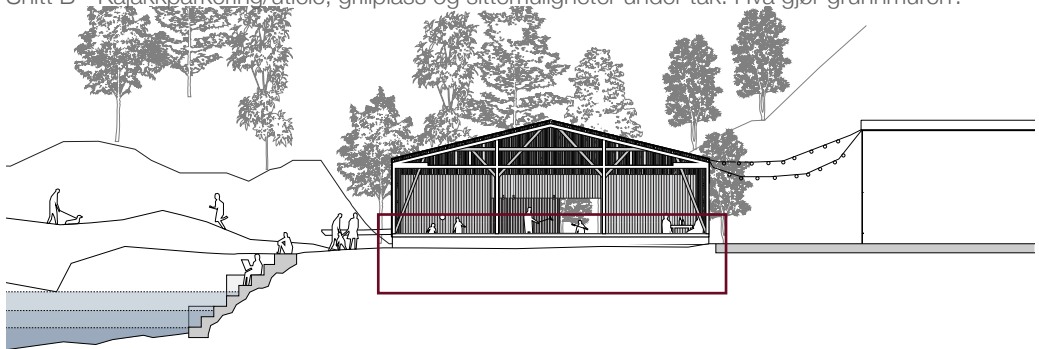
Servicesone mot fjellveggen knyttet opp til hytte og tursti. Trappetrinn opp på østsiden lager en sekundær inngang til kaianlegget. Vedskjulet er flyttet bak kjernen, og søppelrommet flyttet inn.

Snitt A - Servicesone bak i skur 1. Toalett, dusj og vedskjul

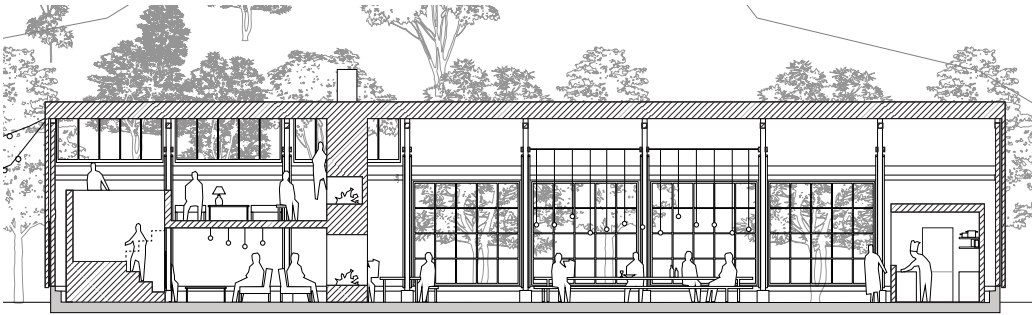

Snitt B - Kaiakkparkering/utleie, grillplass og sittemuligheter under tak. Hva gjør grunnmuren?

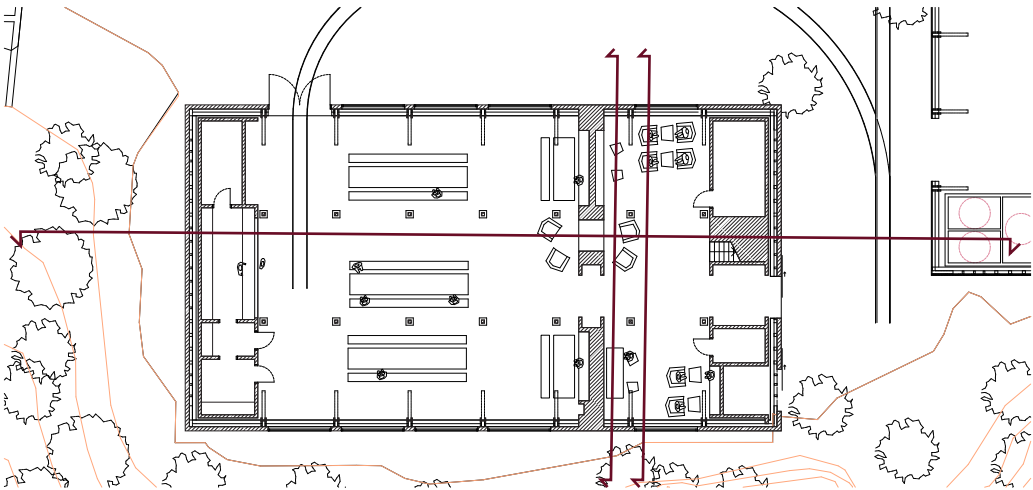

Fasade skur 1, det offentlige bygget. Grunnmuren gjør den vanskelig å kombinere med det åpne rommet utenfor. Overgangen fra skuret til plassen ute blir utydelig.

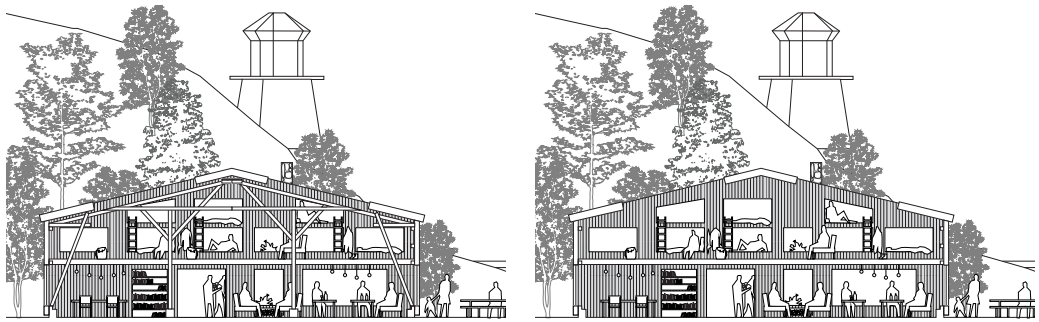
SKUR 2 Overnatningshytta

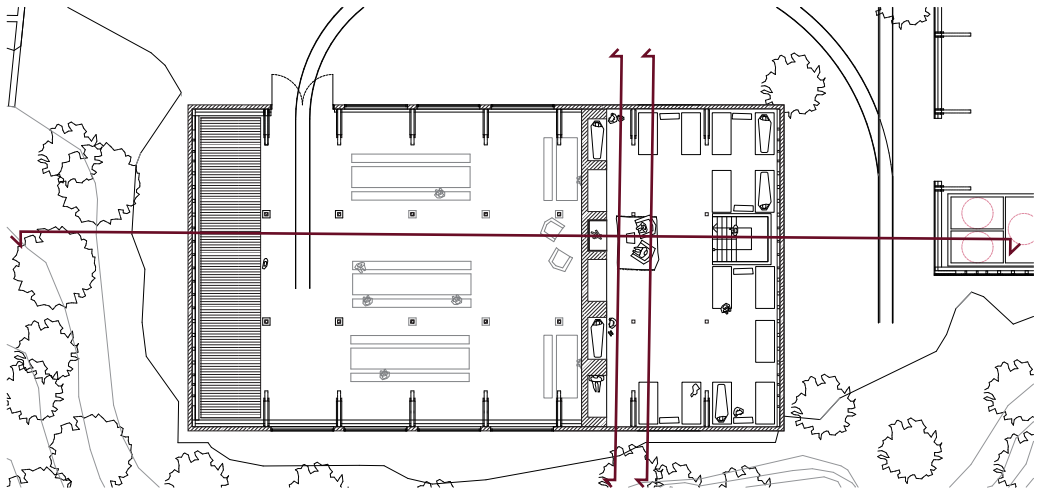
Hytta er delt inn i ulike rom, med en servicesone i hver ende. Det sosiale rommet har vinduer mot begge sør og nord. Dette er åpent for alle som går langs stien og vil ha ly eller en matbit

Servicesonene er to bokser plassert løst fra konstruksjonen. I vest deler en massivtrevegg av spiserommet fra biblioteket. Denne går helt opp til taket, og har nisjer til peis, hyller, benker etc.

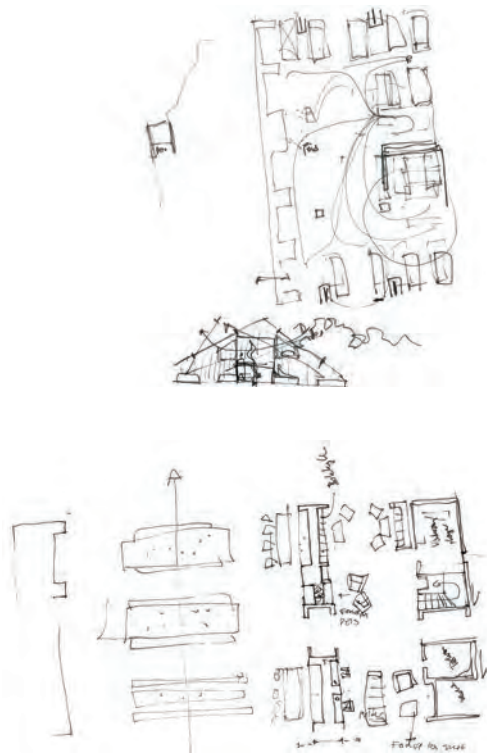
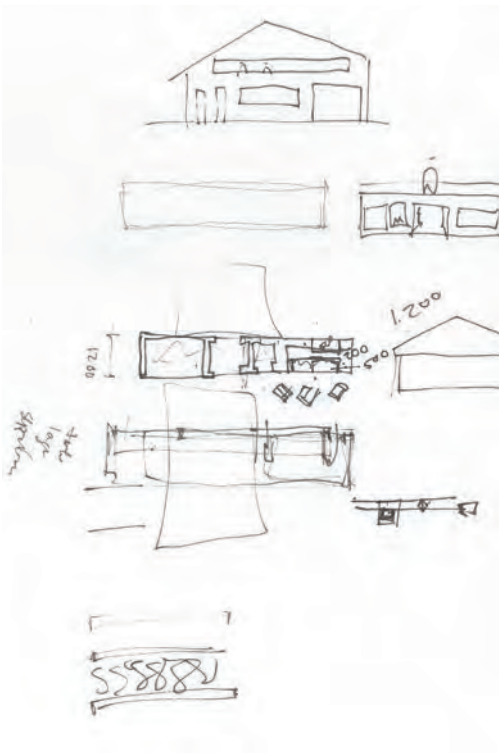

Snitt gjennom bibliotek og sovesal i 2. etg. De to snittene viser det samme rommet, men snittet er tatt foran og bak den originale konstruksjonen i skurene.

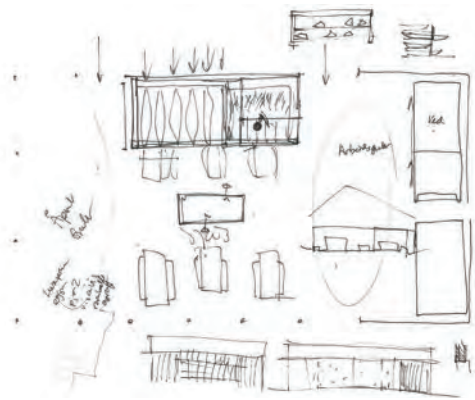
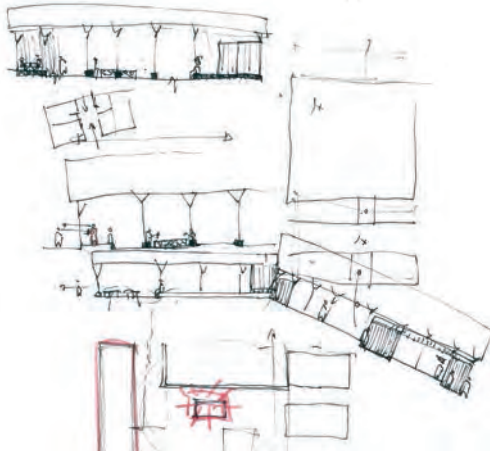
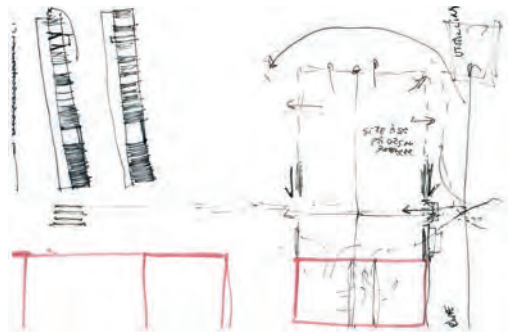
I 2. etg er det en sovesal med plass til 20 personer. Massivtreveggen har nisjer med senger, og det er også en peis her oppe. Vi setter spørsmål ved hvordan er å dele soverom med 20 personer.

SKUR 1 OG 2
Utdrag av prosess

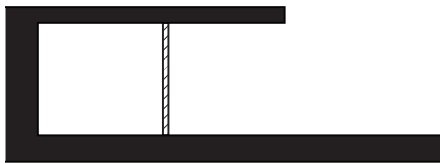

Behold for minirum
for agt om al spidsere
skal have adgang for
restaurant til seer
so til tom ned - gult som
tale varen

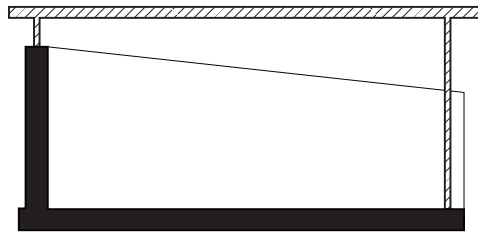

KONSEPT BUNKERE

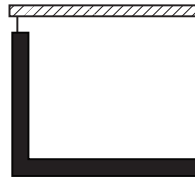
Tungt (eksisterende betong) vs. lett (tre og glass)

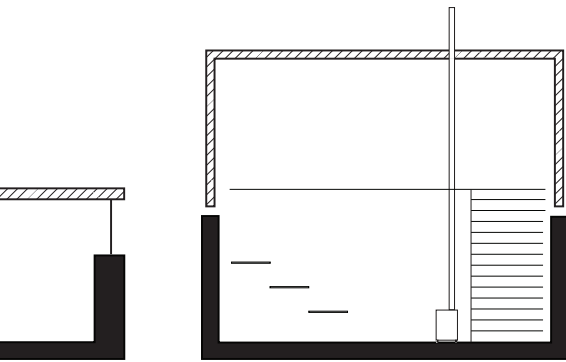
Bunker 1

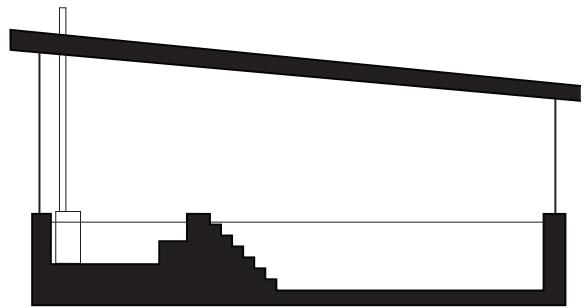
Bunker 2

Bunker 3

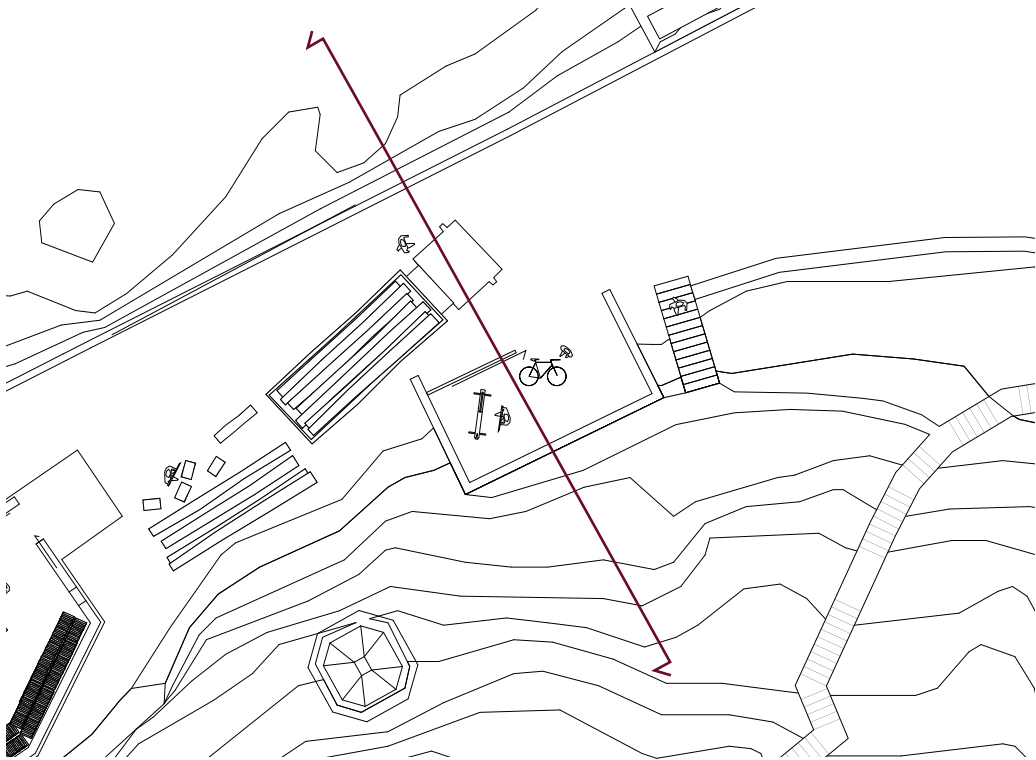
Bunker 4

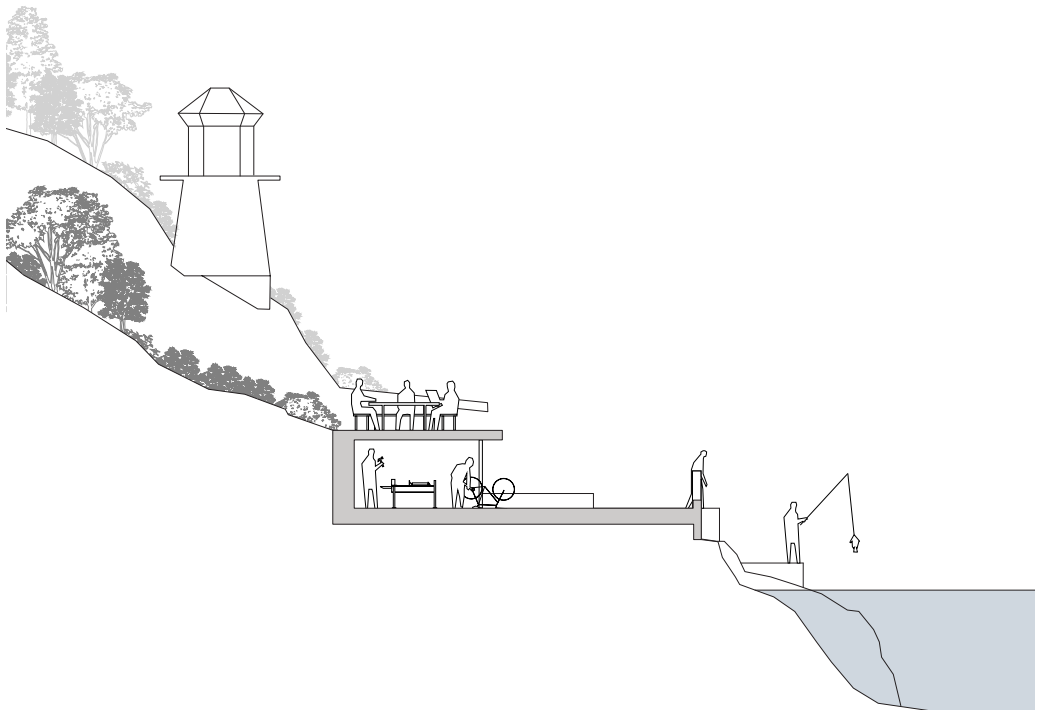
Bunker 5

BUNKER 1

Verksted

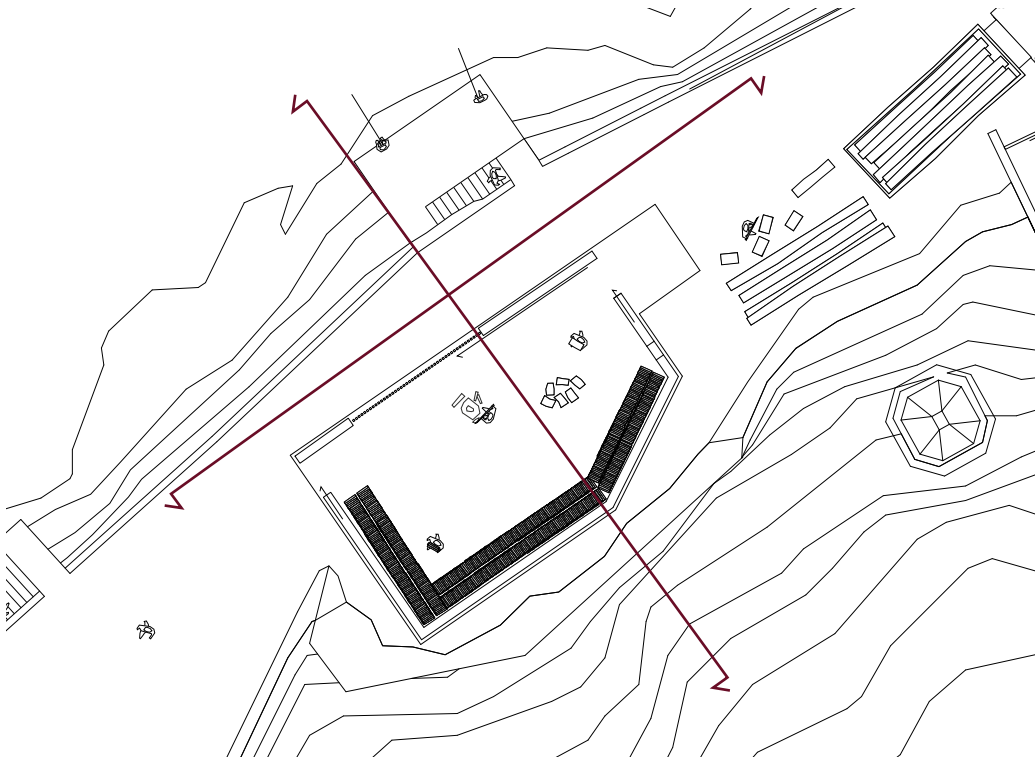
Denne bunkeren fungerer som et verksted/lager av verktøy for drift av anlegget.

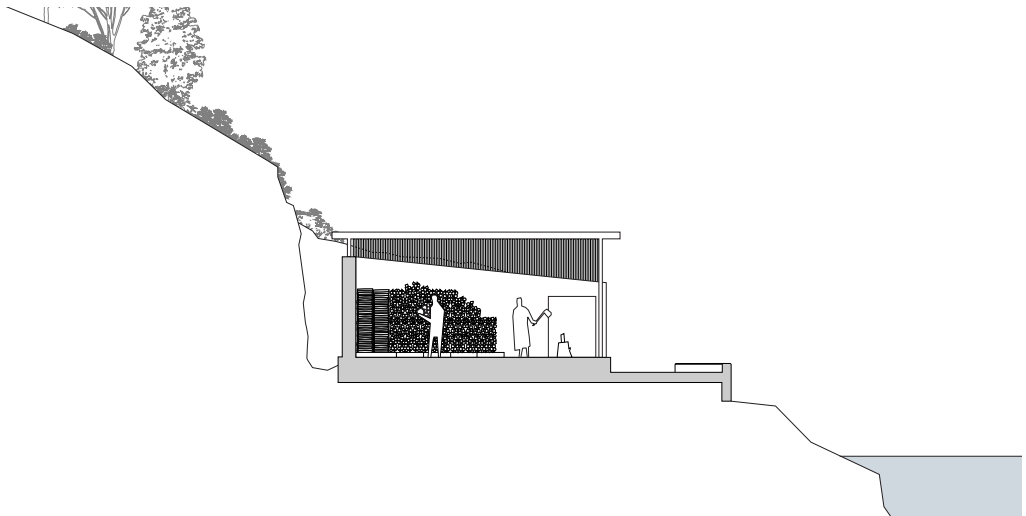
Vi ønsker å beholde sitteplassen på toppen av taket slik bunkeren blir brukt i dag.

BUNKER 2

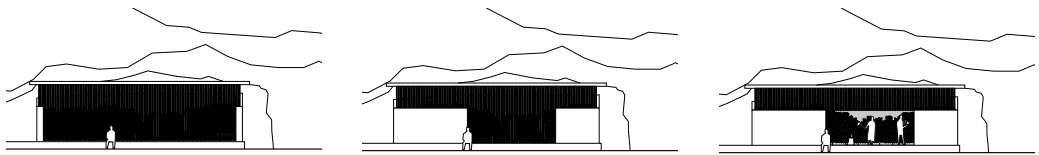
Vedlager

Lastebilen kommer med tømmeret inn på plassen, hvor det så blir hugget, kløyvd og lagt til tork i bunkeren. Dette fungerer som et lager hvor veden blir fraktet rundt til mindre lagre på tomten.

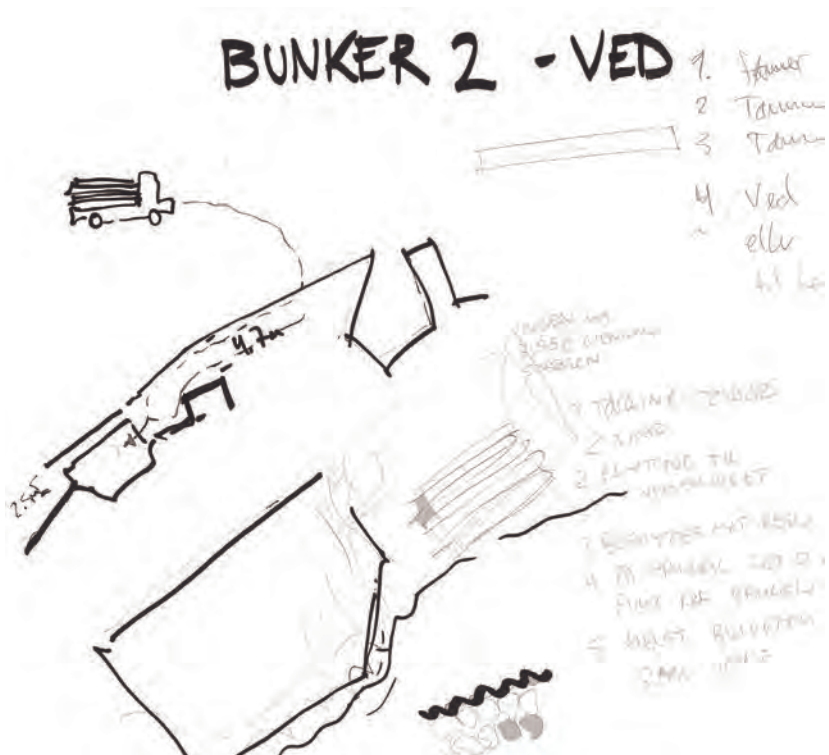
For å kunne hugge ved må vi løfte taket. Vi tester ut et tett tak og en spilevegg i tre, som gir lys og god lufting i rommet.

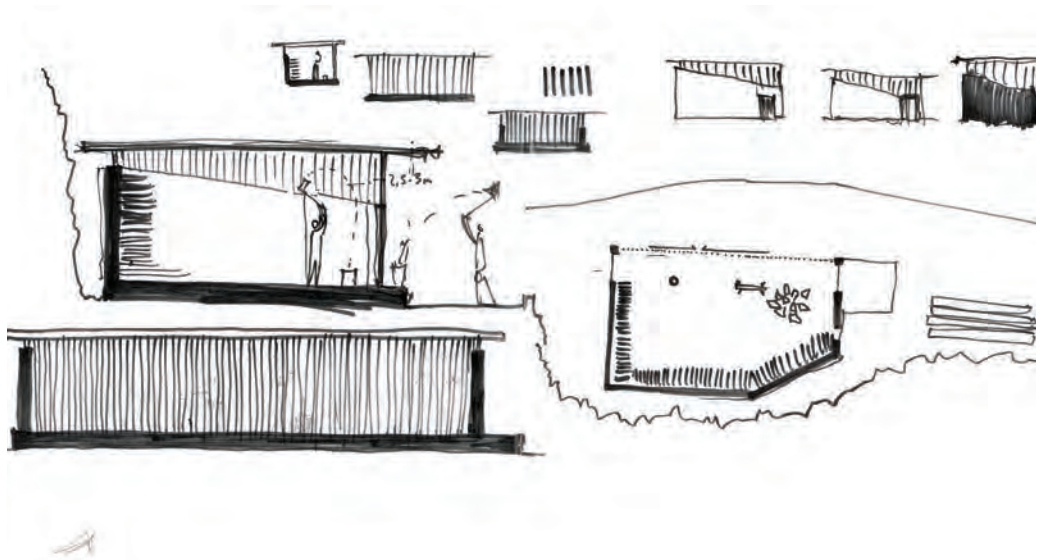
Forslag til forskjellige fasader mot nord. Veden krever mye lufting for å tørke, spesielt i en kald bunker. Hvor mye betong kan vi fjerne før bygningen mister karakteren av å være en bunker?

BUNKER 2

Utdrag av prosess

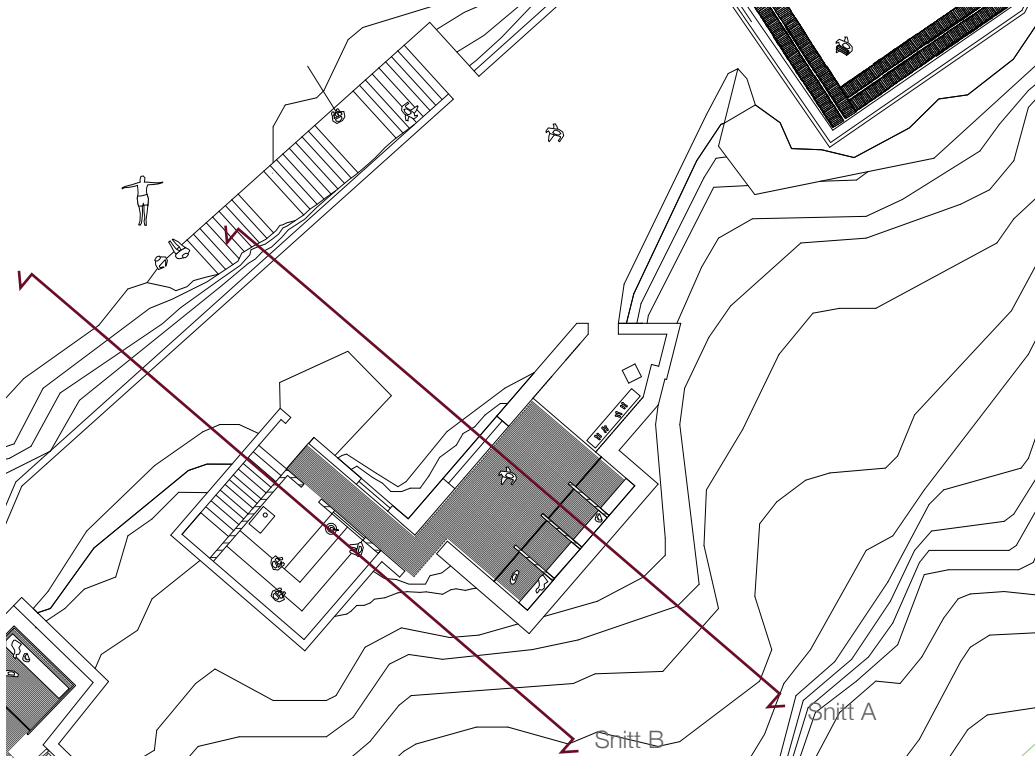
I boken "Hel Ved" av Lars Mytting blir prosessen rundt vedhugging delt opp i ulike stadier. Vi prøver å legge til rette for disse prosessene i bunkeren, fra veden blir kjørt til tomte, til den ligger i peisen.

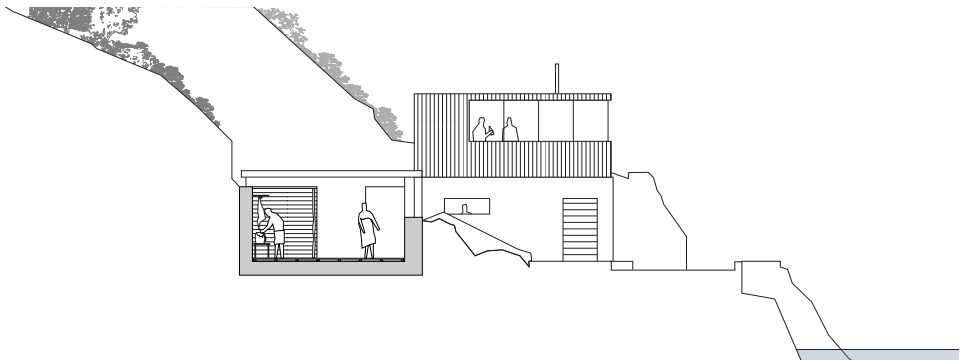
Taket må være 2,5-3m høyt for å svinge en øks. Taket er i dag 2,20m. For at veden skal kunne tørke må bunkeren ha god lufting. Vi løfter taket og setter inn trespiler for å få lufting og takhøyde.

BUNKER 3 OG 4

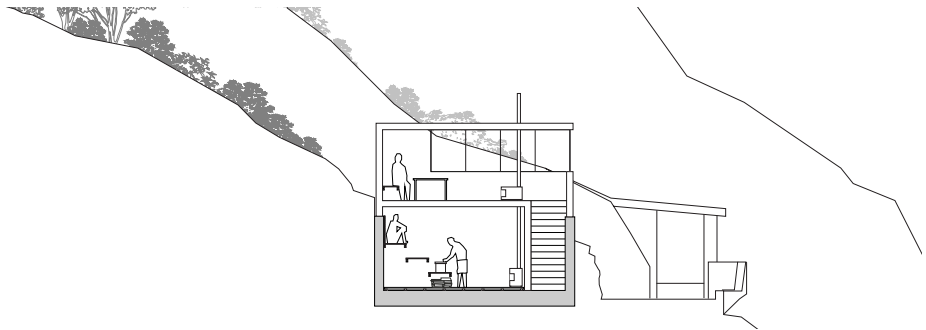
Skifterom og sauna

Bunker 3 og 4 inneholder sauna og skifterom, som man får nøkkel til i overnattingshytta. De er ikke oppvarmet av annet enn saunaovnen. Før og etter kan man kjøle seg ned i en tupa i andre etasje.

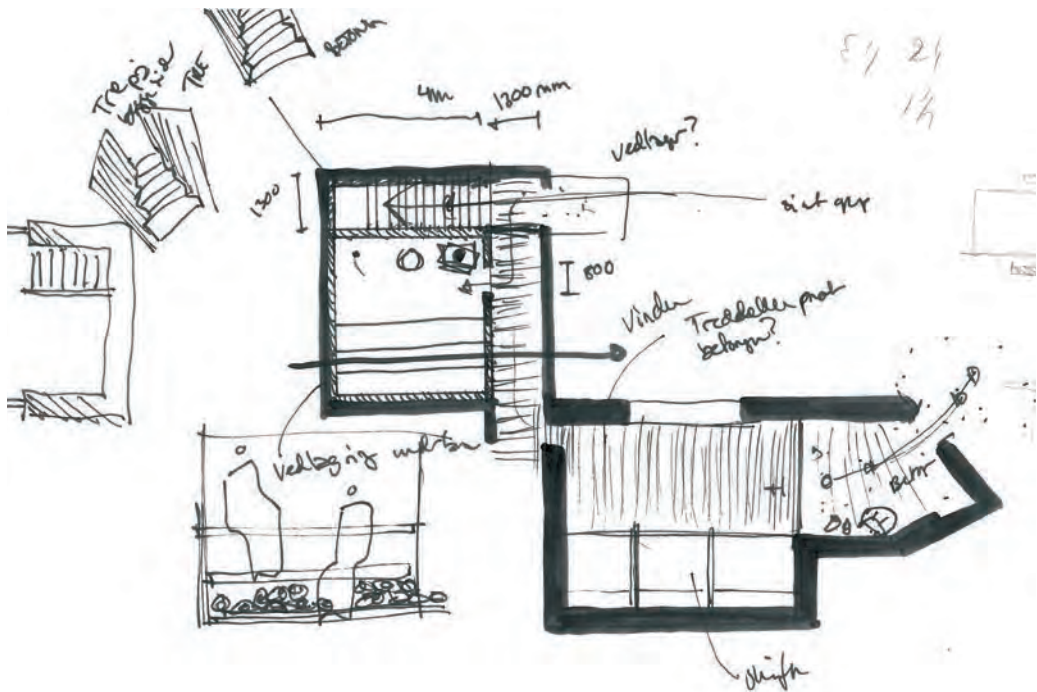
Snitt A gjennom garderobe med tupa i oppriss. Taket er tatt bort og erstattet med et tretak. Et glassjukt i veggen slipper inn dagslys i tupaen.

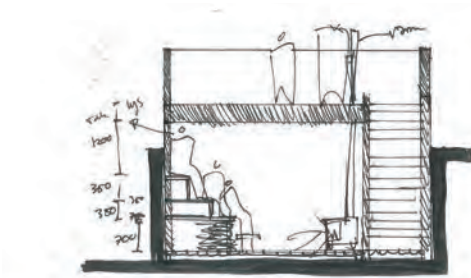
Snitt B gjennom sauna i 1. etg og tupaen i 2. etg. Tupaen er en treboks montert på den eksisterende bunkeren, hvor man kan drikke øl og slappe av før og etter sauna.

BUNKER 3 OG 4

Utdrag av prosess

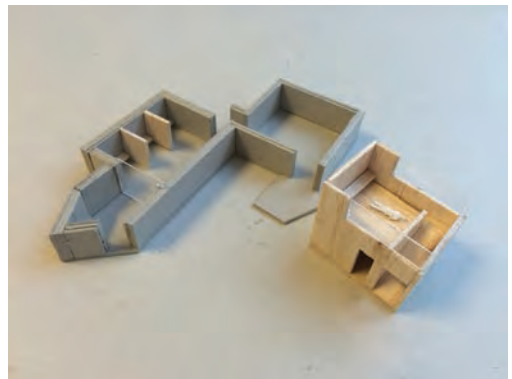
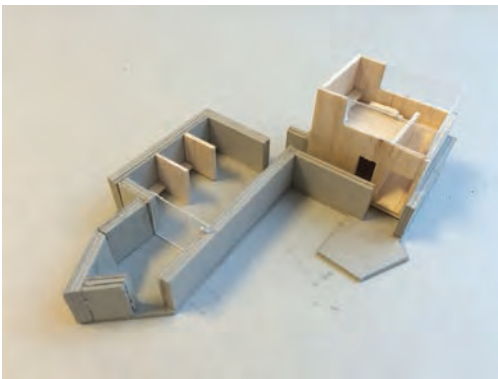
Hvordan er opplevelsen å komme hit og skifte? Hvor er bunkerne låst? Hvor ligger tingene dine mens du sitter i saunaen? Er tupåen åpen for alle?

Trenger tupaan i andre etasje tak, eller kan den være åpen?

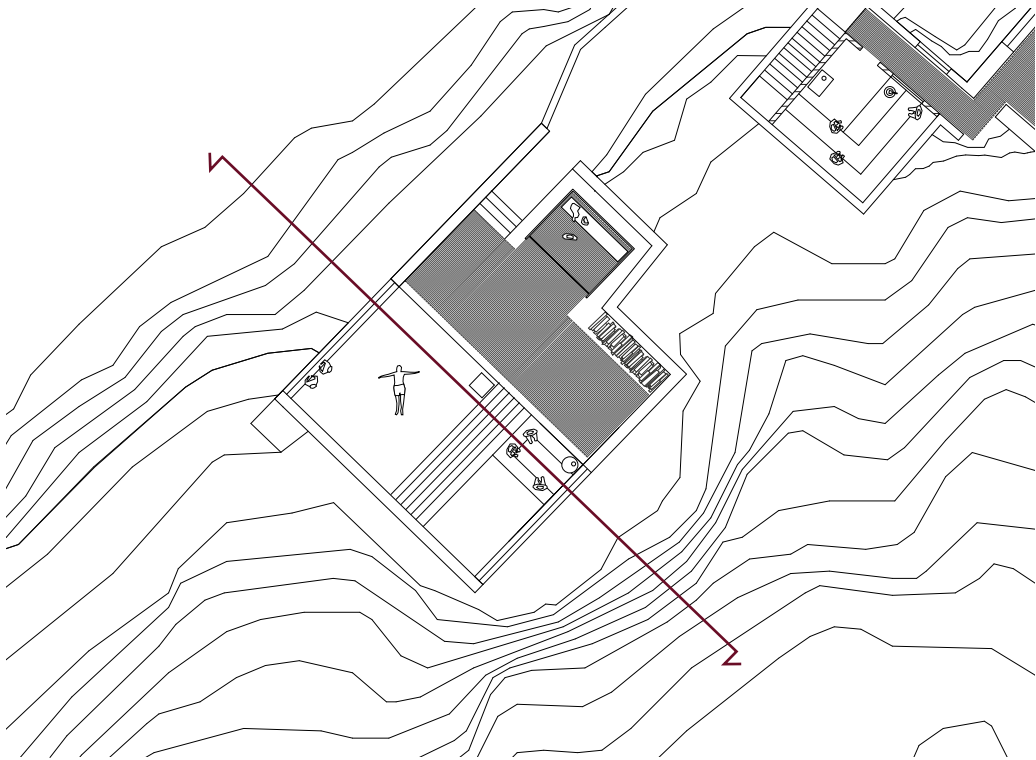

Skal åpningen i betongen få stå, eller skal vi skjære den helt åpen?

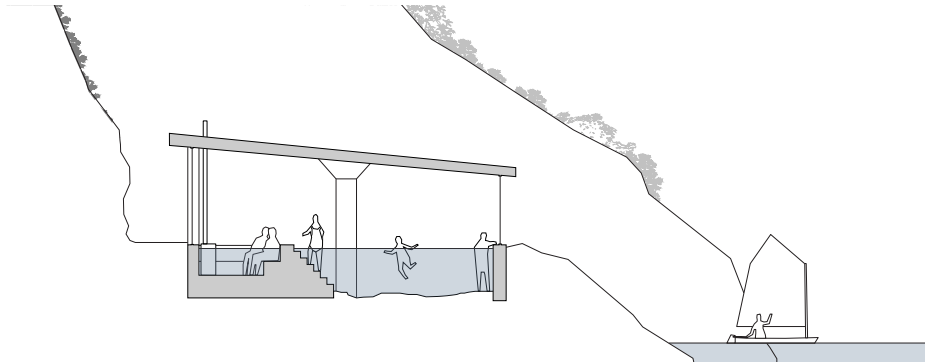

Skissemodell av saunaen som en ren treboks som er satt inn i bunkeren. Det virker merkelig å putte inn en treboks uten å bruke kvalitetene som eksisterer i bunkerveggen. Vi vil jobbe med disse.

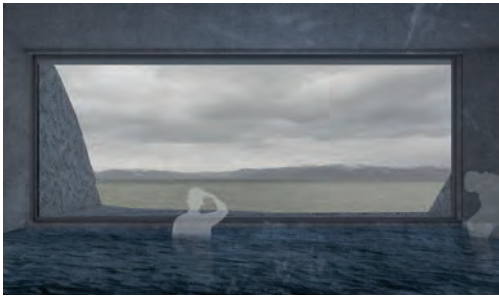
BUNKER 5 Badestamp

Det er tre bassenger i den innerste bunkeren. Et lite, varmt basseng, som varmes av en vedovn, et grunt mellomvarmt basseng, og et større, dypere og kaldt basseng. Vannet pumpes opp fra sjøen.

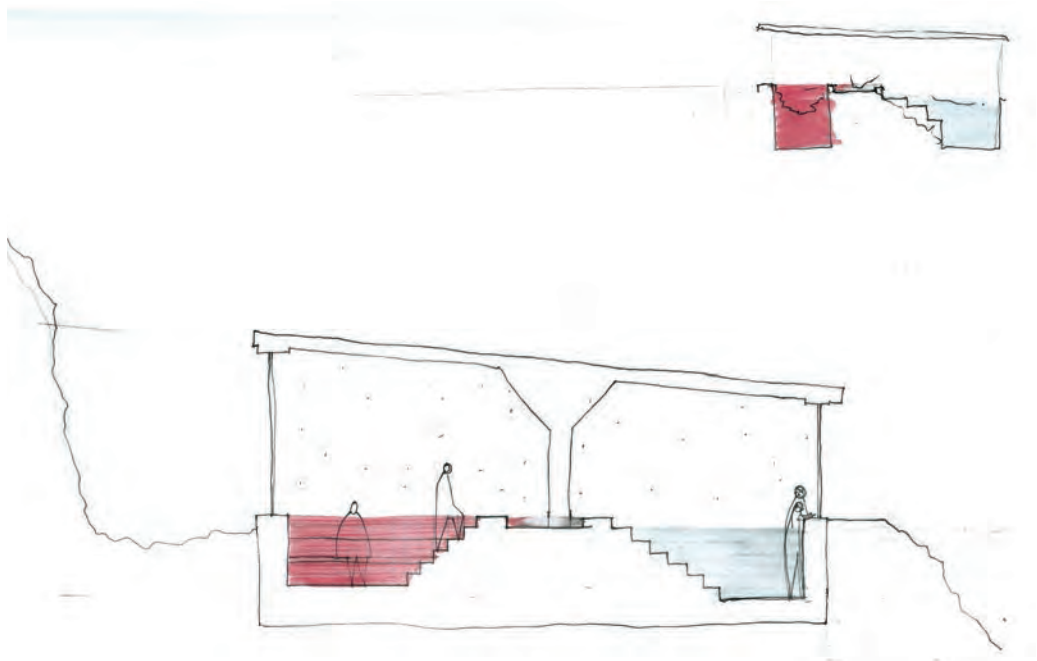
Snitt gjennom det varme og det kalde bassenget. Deler av veggene mot fjellet og havet har blitt skjært ut og erstattet med glass for å slippe inn diffust dagslys fra begge sider av bunkeren.

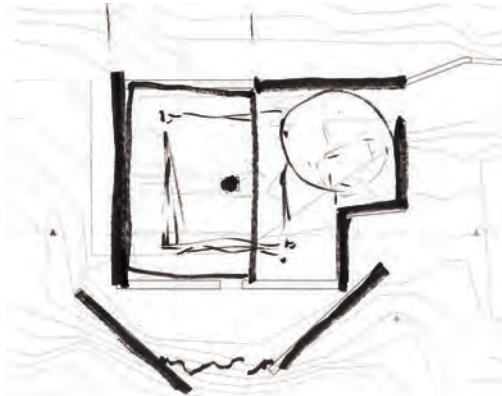
Illustrasjon av hvordan det kan være å sitte i vannet og se ut over fjorden. Høyden fra bunnen og opp til kanten er 1400mm slik at skal være god å stå og lene seg på.

BUNKER 5

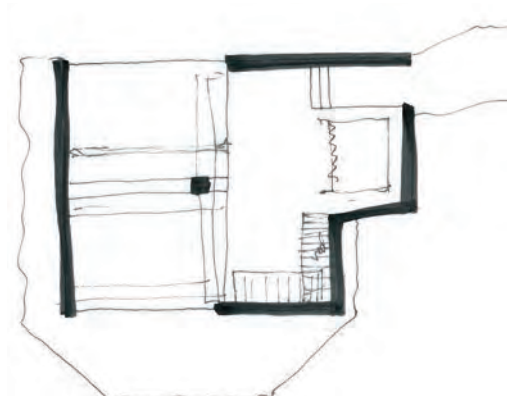
Utdrag av prosess

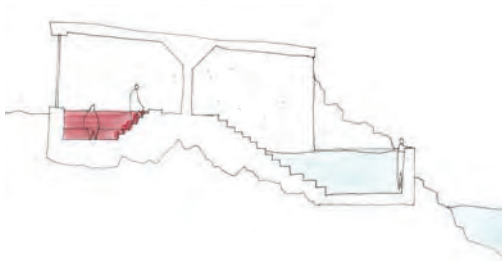
Et varm og et kaldt basseng i et uklimatisert rom. Vannet varmes opp med vedfyring. Størrelsen tilsvarer nå 3-4 timers oppvarming. Hva med et overgangsbasseng i midten?

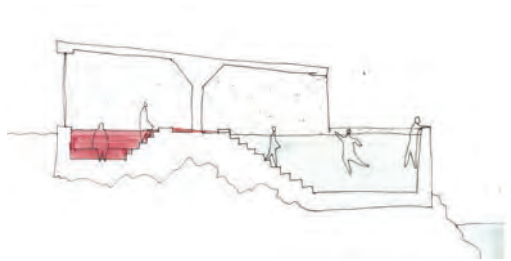
Hvilke vegger er viktige å beholde? Og hvor vil vi åpne opp bunkeren for å slippe inn lys?

Vi skjærer ut betong og setter inn to store vindu. Et mot bergveggen, og et mot havet.

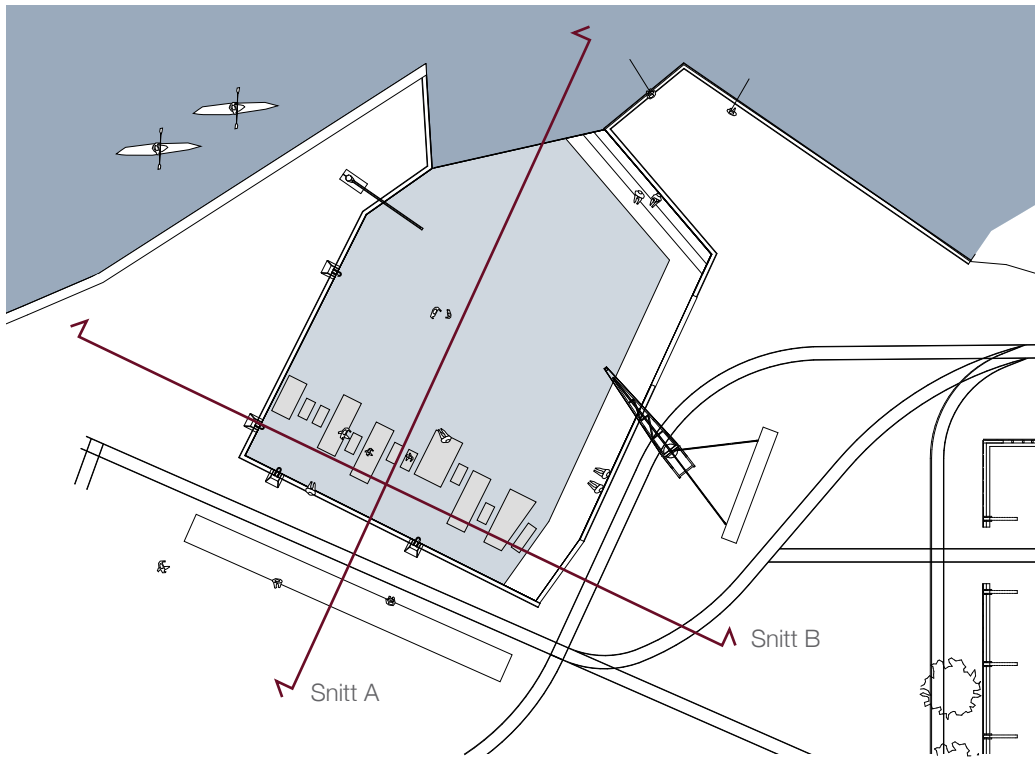
Vi undersøker høydeforskjeller i bassengene for å koble de opp mot havet ute.

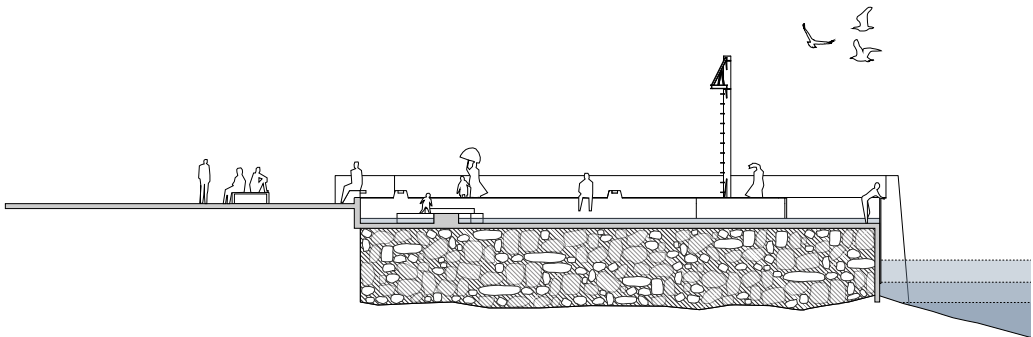
Bade ute og inne? Skal det varme badet være under tak, og det kalde under åpen himmel?

HAVNEBASSENGET

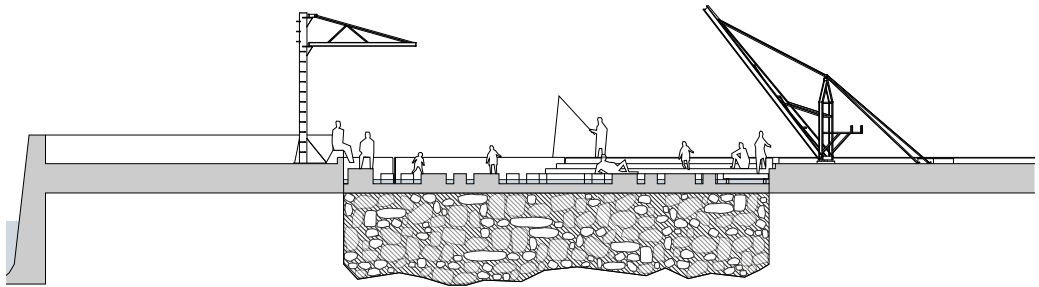
Nærmere detaljering av løfting av gulv

2 trapper blir skåret ned i betongen, og former nedgangen til en treplattning i bassenget. Flere betongelementer er løftet opp i bassenget for å lage en sti for barn og steder å leke og ligge på.

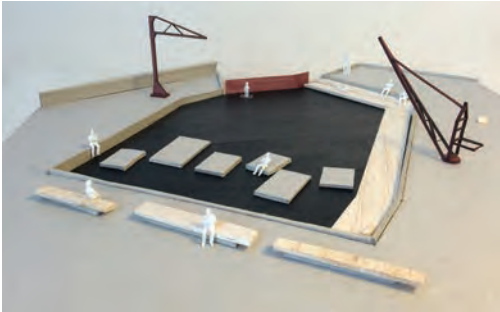
Snitt A. Det nye gulvet ligger 600mm nedenfor betonggulvet på kaia.

Snitt B. En lav betongkant går rundt havnebassenget, og former en 750mm høy mur man kan støtte ryggen mot når man sitter på treplatingen i bassenget.

HAVNEBASSENGET

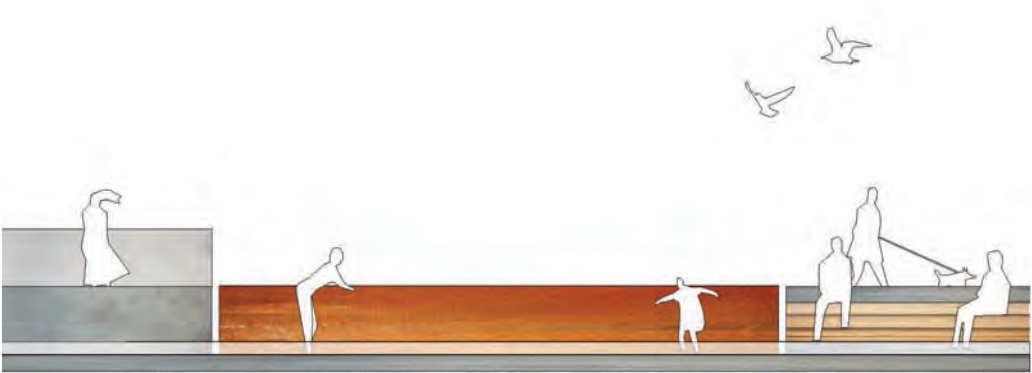
Utdrag fra prosess

Modellstudier 1:100

Modellstudier 1:100

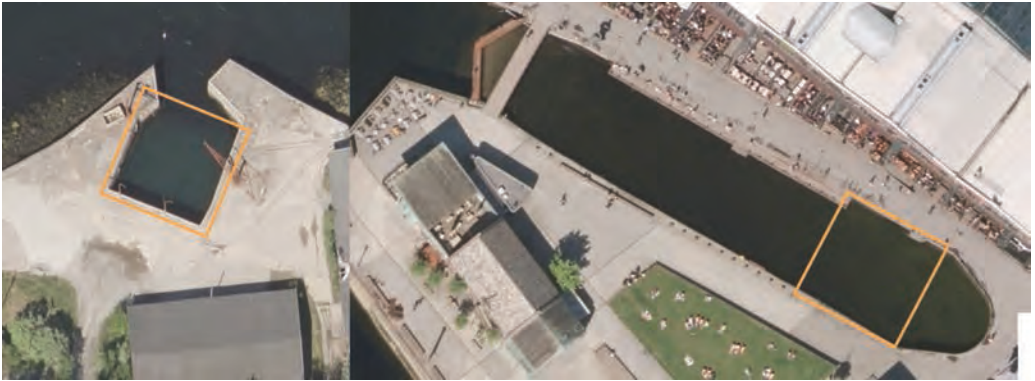
Vi legger inn en treplattning i det løftede vannspeilet for å lage en flate som er god å sitte på uansett årstid. Porten mot havet er laget av cortenstål, med glipper på hver side så vannet kan renne ut.

En solskinnsdag på Solsiden hvor deler av havnebassenget har blitt hevet. Folk samler seg.

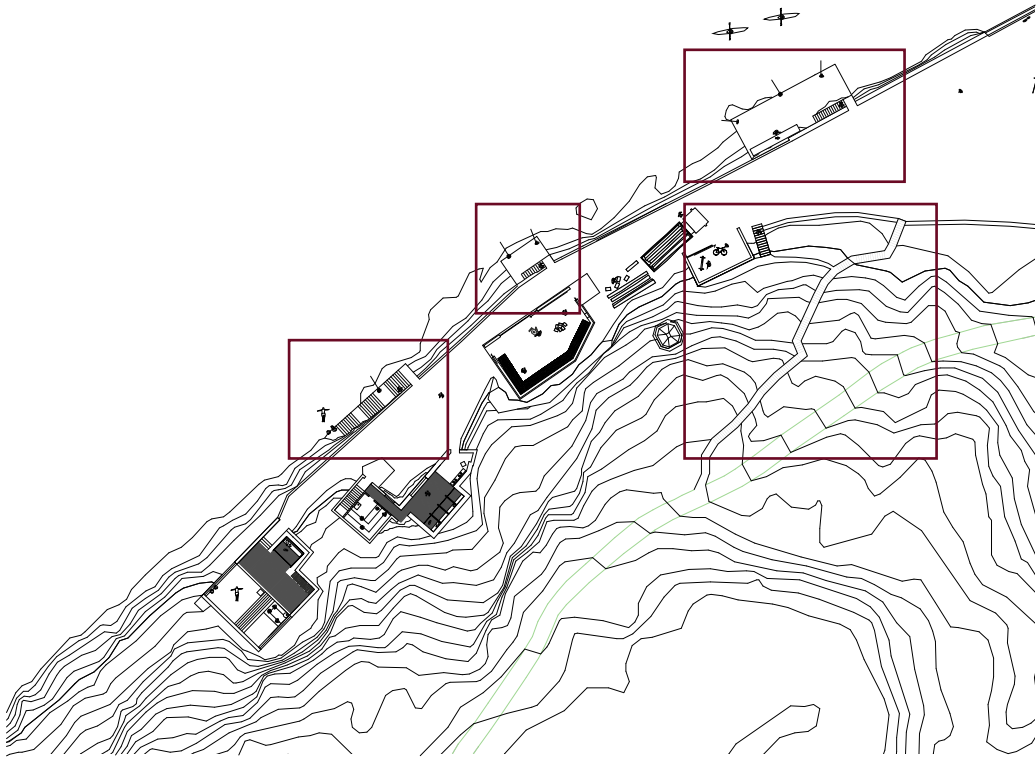
Bassenget nedenfor, samme dag, 3m til vannflaten. Ingen setter seg langs kanten.

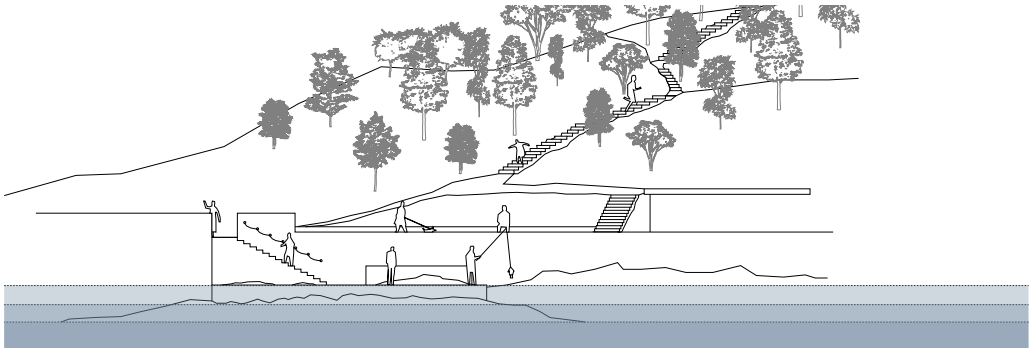
Havnebassenget på Østmarkneset i forhold til bassenget på Solsiden i Trondheim. De er like brede, og eksempelet på Solsiden viser hvor attraktivt uterommet kan bli for opphold om vannflaten heves.

UTEOMRÅDET

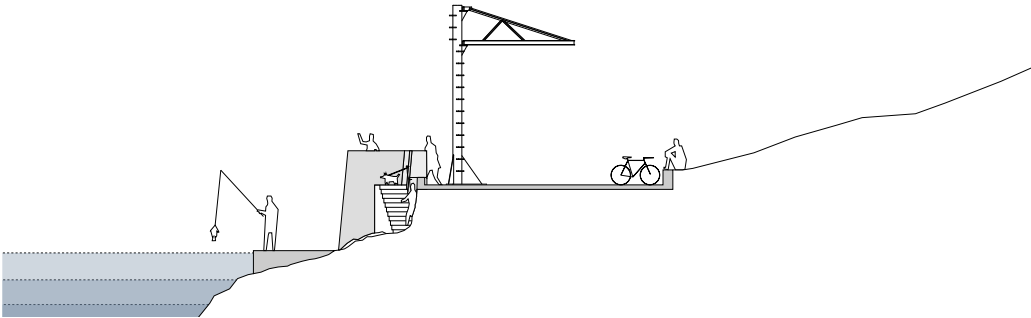
Forbedre eksisterende trapp og utbedre fiskemulighetene

Vi etablerer tre plattformer som går på nedsiden av kanten. De har ulik høyde. Den største (snitt og oppriss til høyre) vil alltid ligge over vann. De er alle støpt i betong for å stå i mot vind og vær.

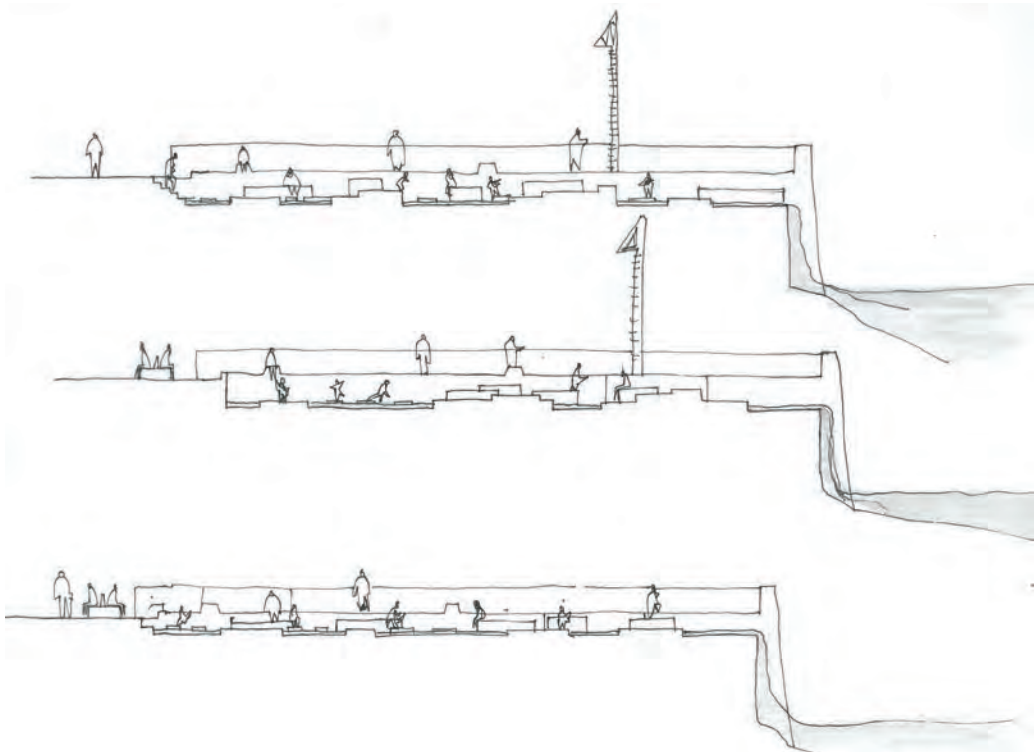
Vi utbedrer trappen som delvis eksisterer i dag. Trappen kan bli et alternativ til den bratte ankomsten fra stien i vest.

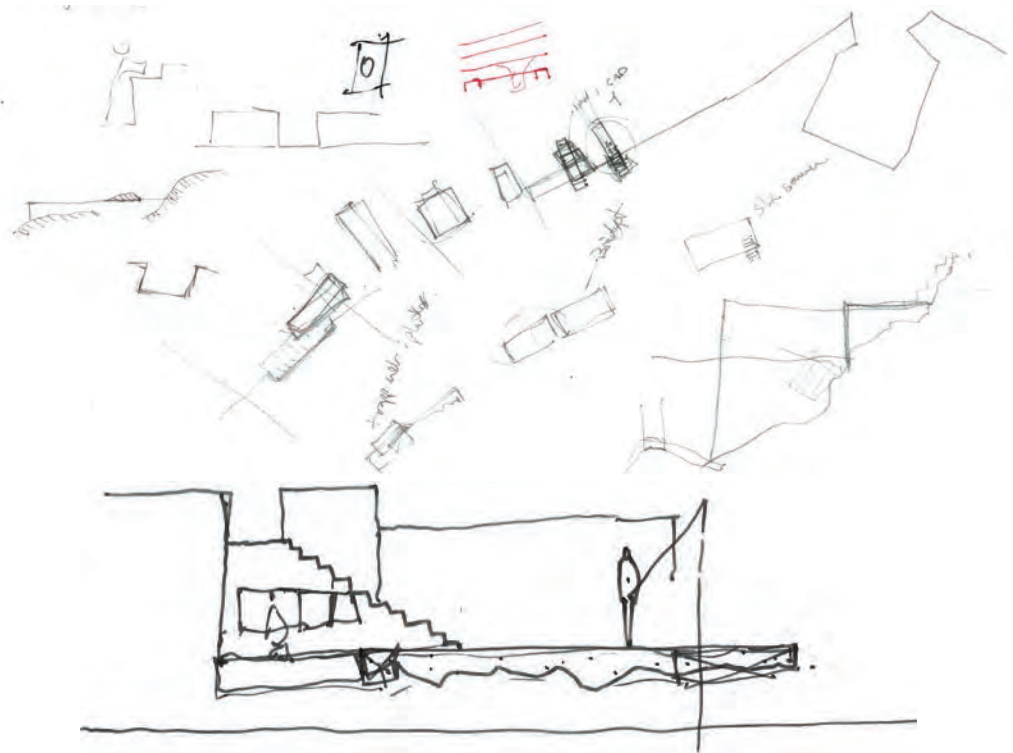
I dag ligger rester av noen gamle betongfundament på nedsiden av kaikanten. Vi støper et nytt underlag fiskerne kan stå på, skjærer hull i muren og støper en ny trapp ned til fiskeplassen.

HAVNEBASSENGET OG UTEOMRÅDET

Utdrag fra prosess

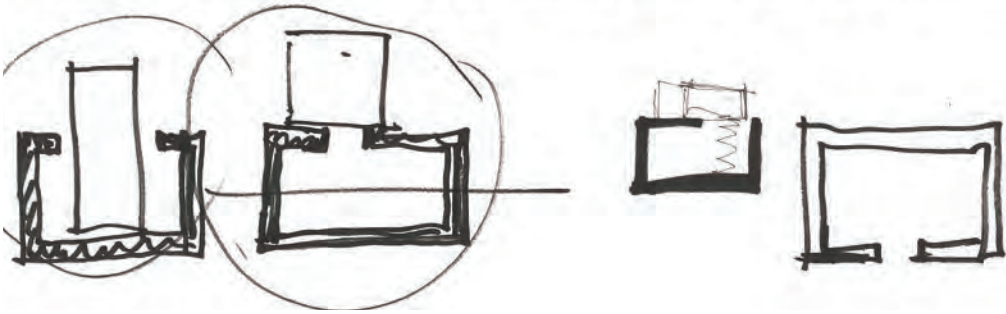
Ulike høyder på vannflaten i bassenget for å gi best mulig kontakt mellom basseng og gulv på kaien. Gulvet blir hevet og senket for å skape et landskap barn kan leke på.

Utforsking av ulike steder for å komme ned til vannet, og hvordan fiskeplassene kan støpes oppå natursteinen og kobles opp mot det eksisterende anlegget.

BUNKER

- omg slurrende
- massiv
-

VEILEDNING

Med Arnstein og Marius

Veilederne mener at grensen mellom privat og offentlig både er litt for tydelig og samtidig uklar i overnattingshytta. Det åpne spiserommet er fint, men kontrasten mellom det store åpne rommet og de mindre lukkede rommene kunne vært bedre nyansert. Kanskje kunne soveplassene være egne bokser i det store rommet, ikke en stor sovesal for 20 personer. På denne måten kan vi lage små intime soner mellom boksene, i stedet for en større privat sone.

Dette kan også styrke oss i vår intensjon om å forholde oss til den eksisterende trekonstruksjonen i skuret. I forslaget vi presenterer er kjøkkenboksen og serviceboksen i hver ende fristilt fra konstruksjonen, men massivtreveggen som deler rommet er ambivalent og uklar.

Om vi deler inn rommet gjennom bruk av bokser kan vi fristille oss helt fra konstruksjonen. Vi kan bruke skuret som et skall, en tynn jakke med vindspærre. Inne i dette kan vi heller lage mindre, klimatiserte bokser som kan romme mer private soveplasser, leseplasser, kjøkken og klimatiserte spiserom. Vi blir anbefalt å se på Svartlamoen

kunst- og kulturbarnehage av Brendeland/Kristoffersen for å se på hvordan de har gitt form til rom i og mellom massivtrebokser inne i et større industribygg.

Vi har lyst til å gå videre med bruk av massivtre i de nye rommene i skuret. Det fine med massivtre er å eksponere den. Hvis man bruker det som klimaskille i originalkonstruksjonen i skuret må den kles inne med vindspærre, dampspærre og kledning. Men om konstruksjonen i skuret blir kun en vindjakke, kan rommene inne i skuret bli ullgenserer, hvor massivtreet i seg selv isolerer samtidig som vi beholder treets struktur og utseende.

OPPSUMMERING FOR UKA

Hva tar vi med oss videre?

Det er tydelig at vi blir dratt i ulike retninger på veiledningene, og at vi ikke alltid klarer å stå for våre egne meninger og tanker. Vi blir raskt vippet av pinnen, og mangler fullstendig tro på oss selv og prosjektet. Gjennom prosessen har prosjektet gradvis blitt plukket fra hverandre under veiledningene, og mistet noen av de opprinnelige kvalitetene vi ville jobbe med. Det er godt å blitt gjort klar over dette selv, og vi har nå drodlet på noen konsepter som vi håper kan hjelpe oss videre i prosessen.

Vi avslutter uken med å ta en tur på Svartlamoen barnehage for å se på hvordan rommet er behandlet. I barnehagen er massivtrebokser bygget inn i et større industrielt rom, og boksene går helt opp til taket, bygget rundt den originale bjelkekonstruksjonen. Massivtreboksene inneholder mindre, lukkede, intime rom, og mellom boksene blir det etablert mer intime soner som er private, men likevel koblet opp mot det store fellesrommene. Sonene kan skjermes eller åpnes ved bruk av skyvedører i massivtre. Vi har vært inne på tanken tidligere. Kanskje kan det hjelpe oss å forme mer fristilte bokser i det åpne skuret.

HVA ER FOKUS DENNE UKA?

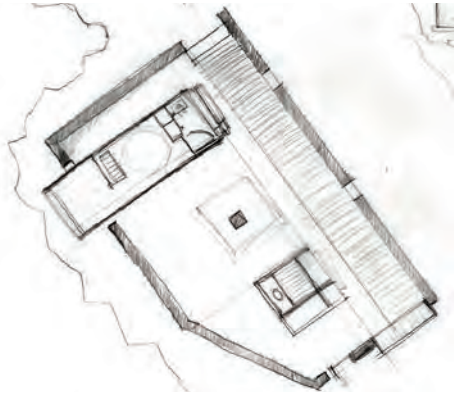
Uke 14

Denne uken skal vi spisse prosjektet. Vi skal gjennomgå bunkerne på nytt, og definere programmet i alle bunkerne for å samle de til en helhet. I tillegg skal vi gå over planløsningene i begge skurene. På grunn av dette skal vi gjennomføre en ekskursjon til Midtsandtangen på Malvik, hvor Agraff arkitekter har transformert en lagerbygning til et offentlige uteområde. Prosjektet minner mye om det vi ser for oss i skur 1, og vi vil reise ut for å se om ideen overbeviser oss i virkeligheten.

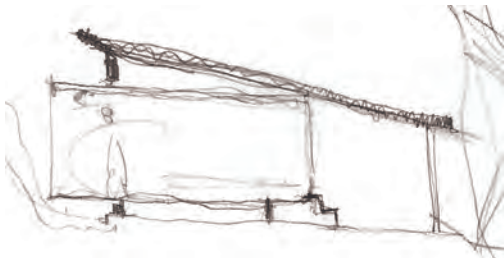
I tillegg til dette vil vi begynne å forberede oss på den siste fasen i prosjekteringen. Denne uken skal vi sette opp en dummyplansje av prosjektet for å definere prosjektet nærmere i utvalgte tegninger og skalaer.

BUNKER 2 - DUSJ OG TOALET

Utdrag fra prosess

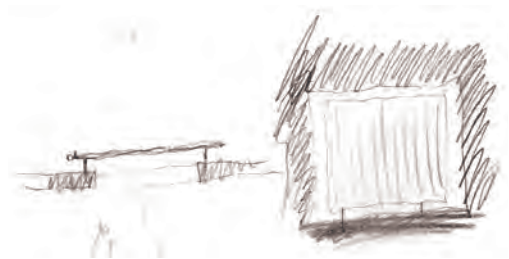
Kan vi fremheve bunkerens karakter ved å kontrastere med noe nytt, fristilt fra betongen?

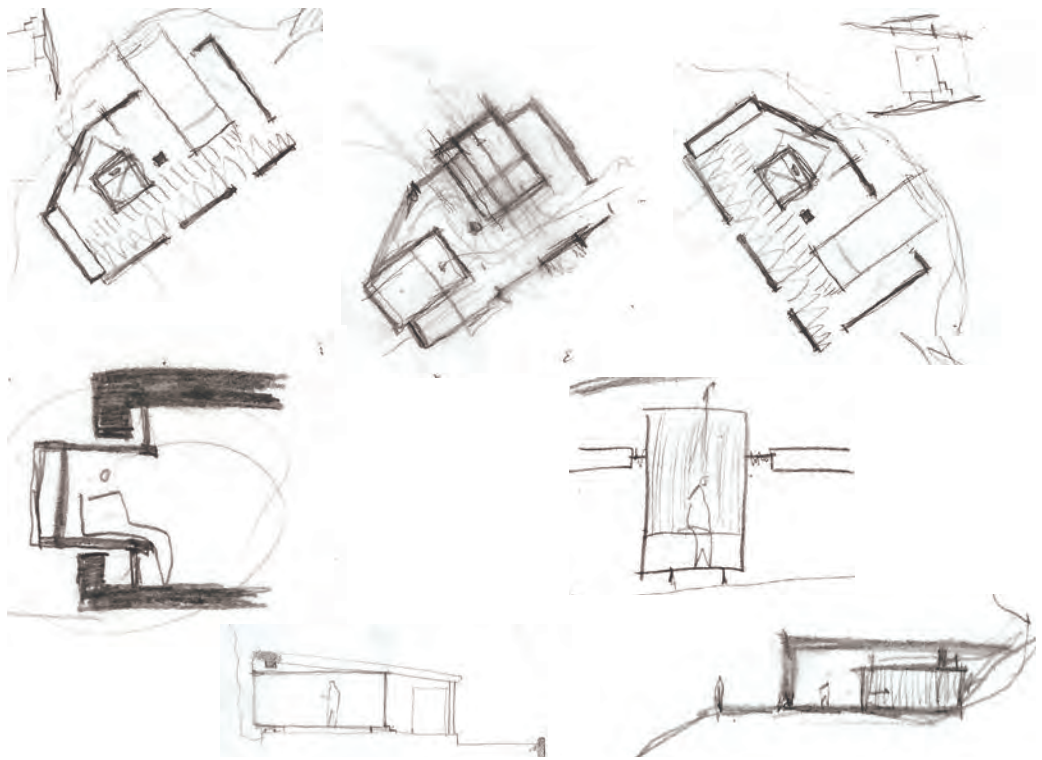
Dusj- og toalettboxen er helt fristilt fra den originale konstruksjonen.

Vi vil bygge videre på ideen om å dusje i lyset fra berget, og filtrere lyset innover i bunkeren.

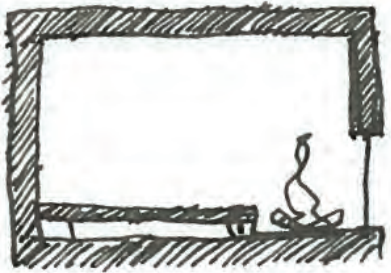
Lysinnslipp langs sidene på de nye boksene skaper en mystisk stemning i bunkeren.

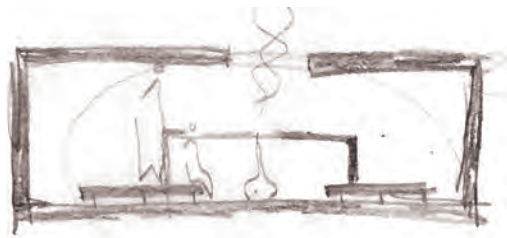
Bunker 2 er en av de største bunkerne, og fremstår som den minst intime. Kan vi gjøre bunkeren mer menneskelig ved å la trebokser bryte opp veggen og slippe inn lys?

BUNKER 3 - TUPA

Utdrag av prosess

Bunker 3 blir en varmestue, med et tredekke å sitte på, bål plass og en innrammet utsikt.

I den lave, mørke bunkeren kan man varme seg før og etter man tar sauna i nabobunkeren.

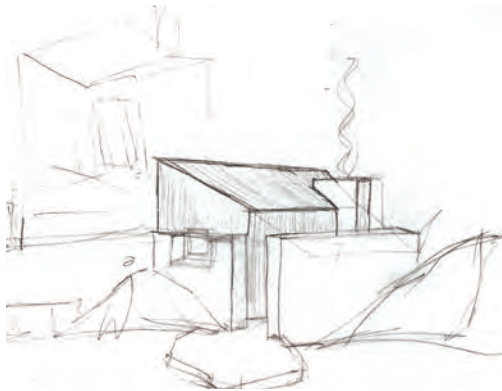
Bunkeren ligger nesten inne i fjellet, og vi vil forsterke dette ved å grave oss ned i gulvet.

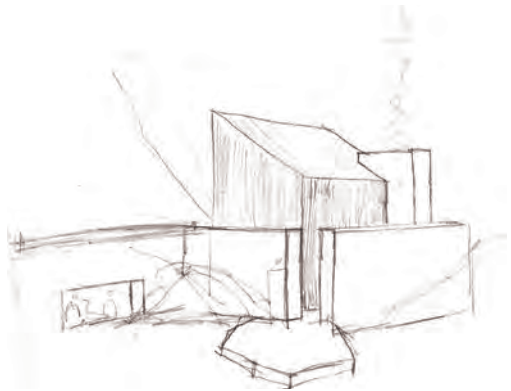
Bunkeren skal være introvert. Bålet og selskapet blir fokuspunktet for bygningen.

BUNKER 4 - SAUNA

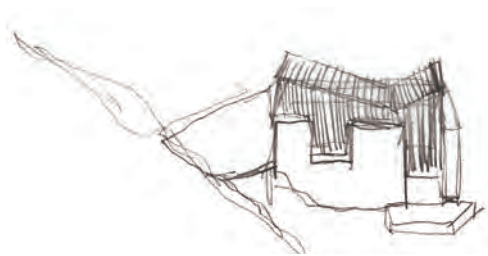
Utdrag fra prosess

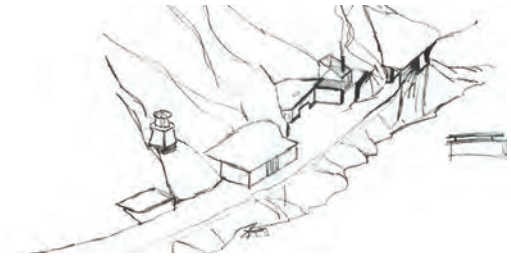
Vi prøver å la saunaen arbeide med bunkerens vegger og originale åpninger.

Volumet stikker opp for å gjøre det komfortabelt å sitte inne i badstuen. Hvor høyt er for høyt?

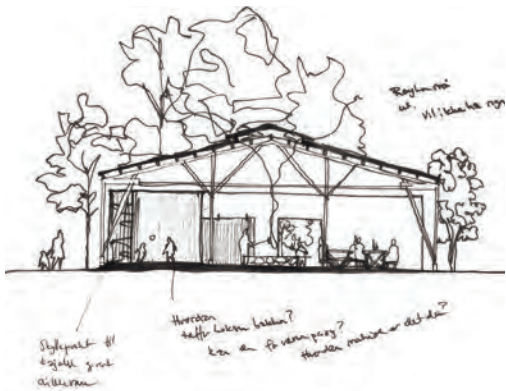
Kan takvinkel og et nytt materiale være en sterk nok kontrast til den enkle bunkerens?

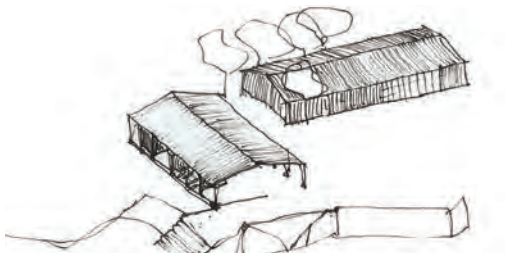
Vi vil at trevolumet skal signalisere det nye programmet uten å ødelegge stedets karakter.

SKUR 1

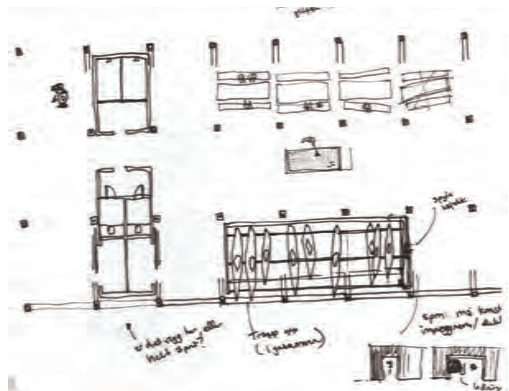
Diskusjoner og befaring på Midtsandtangen

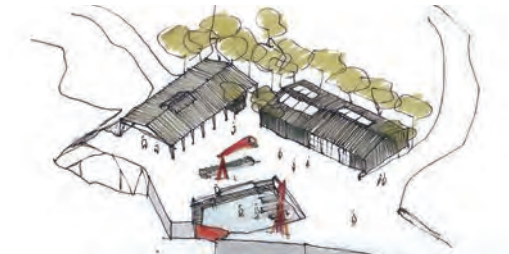
Vi vil gjøre skur 1 til et fulloffentlig bygg. Et skjermende tak på den store betongflaten.

Vi fjerner kledningen, og lar kun bærekonstruksjonen stå igjen på plassen.

En kjerne mot vest kan lagre kajaker og skjerme uteplassen mot vind. WC og dusj i sør.

Vi fjerner grunnmuren, og gjør gulvet i bygget til en sømløs del av betongflaten på kaien.

På Midtsandtangen er nye installasjoner plassert innenfor den originale konstruksjonen.

Boksene går helt opp til takkonstruksjonen. Vi vil ha et tydeligere skille mellom nytt og gammelt.

Vi vil frigjøre oss fullstendig fra den originale konstruksjonen for å unngå slike møter.

På Midtsandtangen er levegger satt inne i original konstruksjon. Hva er nytt og gammelt?

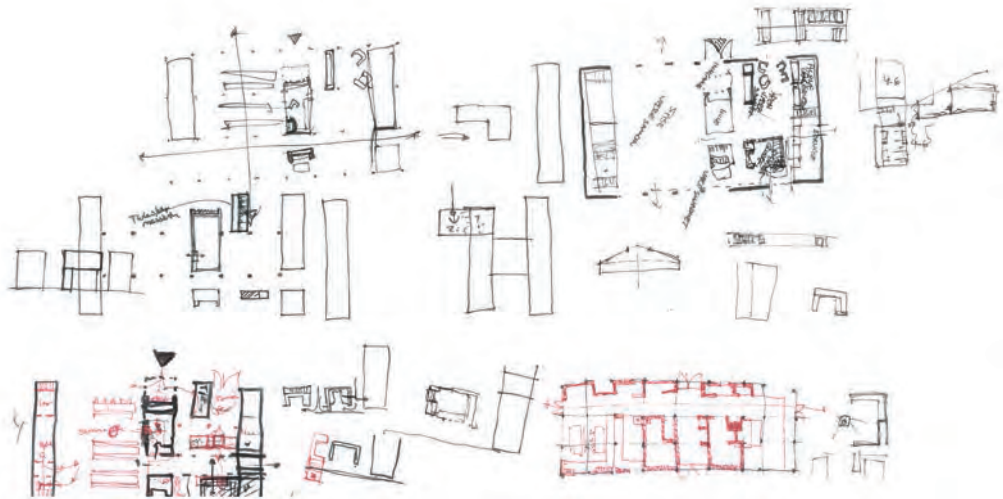

OPPSUMMERING FOR UKA

Hva tar vi med oss videre?

Befaringen til Midtsandtangen var veldig forløsende, og skulle nok helst vært foretatt for en lang stund siden. Vi ser at mange av valgene vi har tatt har store fellestrekk med Midtsandtangen, selv om de er tatt fra egne undersøkelser og egen prosess. Turen ga oss en følelse av at vi er på riktig spor. I tillegg fikk vi en sterkere følelse både av hva vi ønsker å oppnå og hva vi ønsker å unngå. Dette gir oss særlig tanker om hvordan vi vil forholde oss til ny og gammel konstruksjon i både skur 1 og skur 2.

Vi har vridd hodet og strevd veldig med både skur 2 og bunkerne, og vi føler vi trenger å gå noen flere runder i plan og snitt for å komme på rett spor. Likevel nærmer vi oss målet fra flere kanter, og begynner å få klarere tanker og materialitet og konstruksjon. Vi vet hva vi vil oppnå, vi må bare bli sikre på hvordan vi skal gjøre det.

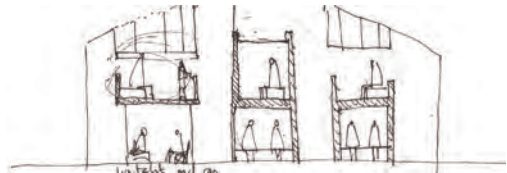
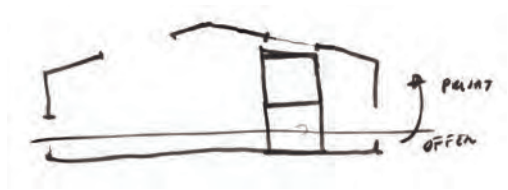
HVA ER FOKUS DENNE UKA?

Uke 15

Denne uken vil vi lande på endelige planløsninger for alle byggene på området. Målet er å løse de ulike bygningene i skala 1:100, og tegne oss gjennom snittene i 1:50 og nærmere. Denne uken vil vi også begynne å tegne ut detaljer i prosjektet, for å la dette få innvirkning på prosjektet og helheten.

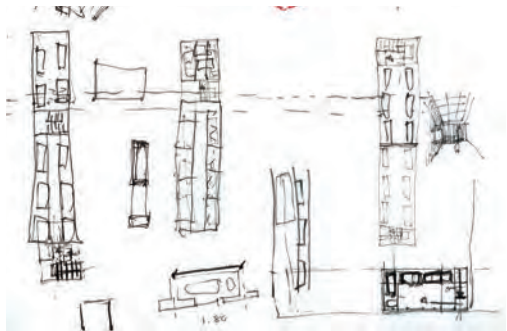
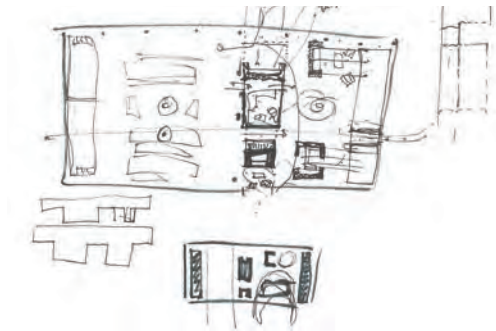
ROM OG SONER I SKUR 2

Utdrag av prosess

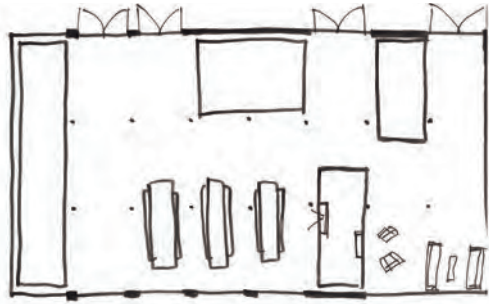
Vi vil samle hytten til en helhet, men skape et markert skille for besøkende og overnattende.

Vi løsriver oss fra original konstruksjon, og skaper rom ved å plassere ulike bokser i skuret.

Den gamle planen hadde fine kvaliteter. Hvordan gjør vi noe tilsvarende med løse bokser i skuret?

Vi vil la andre etasje ha mer intime og private sovebokser fremfor en stor sovesal for alle.

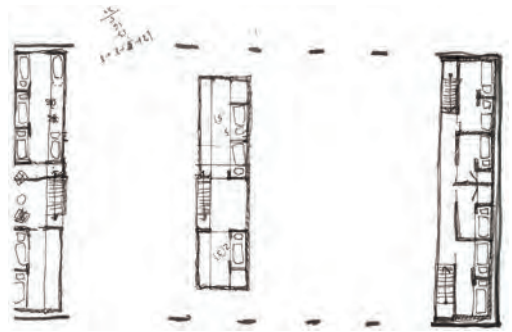
Vi vil beholde den dobbelhøye spisesalen, men også ha flere soner med ulik grad av intimitet.

Vi lager servicessoner i hver kortende av bygget, og beholder tilknytningen til dusj og do i skur 1.

Vi forsøker å skape mindre soverom og alkover, men ender opp med mye gangareal.

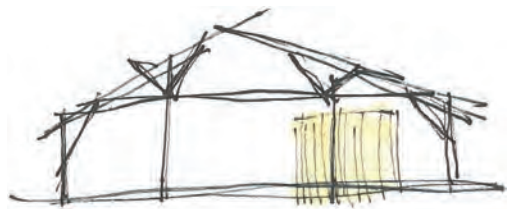
Det er mangel på sammenheng og et helhetlig grep mellom de soverommene i andre etasje.

FRISTILTE BOKSER OG KJERNER I SKUR 2

Hvordan forholder vi oss til original konstruksjon?

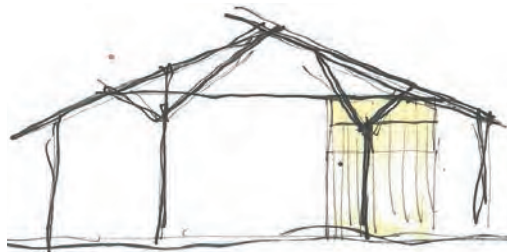
Boksene følger formen til rommet, men holder en tydelig avstand fra gammel konstruksjon.

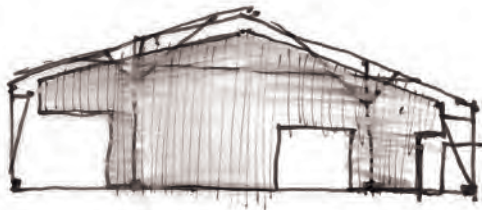
Boksene har forskjellig form fra rommet rundt, og fremstår tydelig som nye installasjoner.

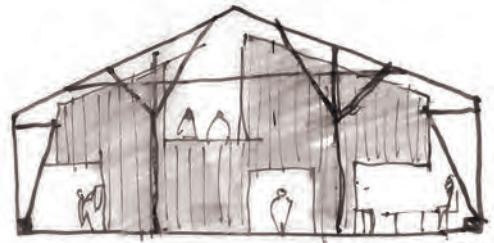
Boksene går opp til original konstruksjon, men med ulik materialitet, som på Midtsandtangen.

Det er vanskelig å lage to etasjer om boksene ikke følger formen til det store rommet rundt.

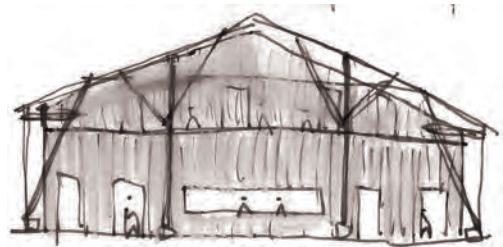
Vi utnytter størrelsen og formen til rommet, men holder tydelig avstand fra original konstruksjon.

Vi graver ut rom og passasjer i de nye boksene for å skape større kontakt gjennom hele skuret.

Servicekjernene i enden av skuret fremstår som endevegger, men vi graver ut rom og nisjer.

Svalganger i andre etasje gir kontakt mellom oppe og nede, men utydeliggjør karakteren.

HVA ØNSKER VI Å OPPNÅ?

Inspirasjon og tanker om målet med inngrepene vi gjør

Et av de store målene er å lage ulike soner i det store rommet i hytta, hvor de besøkende kan oppholde seg med ulik grad av skjerming og intimitet. Vi lage situasjoner hvor man kan være både sammen eller alene, men selv velg hvor eksponert man vil være sosialt. På et sted vil vi at alle de besøkende kan være sammen i felles. Noen steder vil vi gjøre det bedre å være sammen i mindre grupper, skjermet fra helheten. Andre steder vil vi gjøre det fint å være en eller to sammen, men samtidig være en del av fellesskapet i hytten.

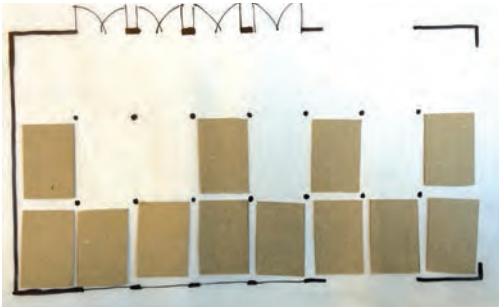
Vi vil gjøre hytten like tilgjengelig for alle som besøker, uansett om de er der på et kort besøk eller om de overnatter. Samtidig er det viktig for oss å lage et tydelig skille mellom stedene man sover og stedene som er fullt offentlige. Vi tror det er smart å trekke et skille mellom en offentlig førsteetasje og en mer skjermet andreetasje.

Vi vil forsøke å lage ulike soner i begge etasjene, men samtidig unngå å stenge av og dele inn det store åpne rommet i skuret. Et bilde av Storhamarlåven av Sverre Fehn fanger interessen vår. Vi blir inspirert av hvordan

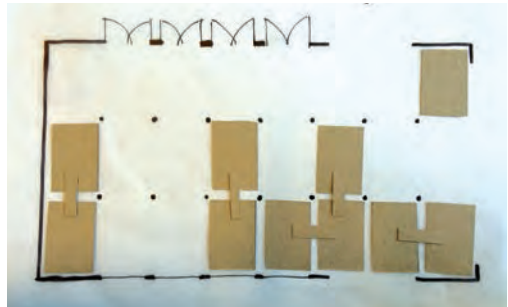
betongboksene møter takkonstruksjonen, og ser dette som et godt grep for å vise forskjellen på gammel og ny konstruksjon. Vi begynner å vurdere muligheten for å la boksene bli betjente av en bro, fremfor å trekke trappe opp gjennom boksene. Vi blir bergtatt av måten Sverre Fehn behandler lys, konstruksjon, materialitet og former på, og bestemmer oss for å utforske lignende grep i overnattingshytten.

PLANLØSNING I SKUR 2 1:100

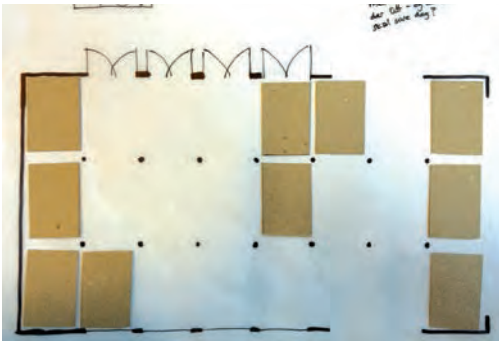
Hvordan skal kjernene ligge for å skape rom i mellom seg?

Kjernene former en vegg mot sør, og åpner skuret mot kaiplassen i nord.

Vi forsøker å lage en spisesal med gjennomlys fra begge sider, men rommene er utydelige.

Vi vil beholde kjernene i kortsidene. Hvordan kan rommet i mellom ha ulike intimitetsgrader?

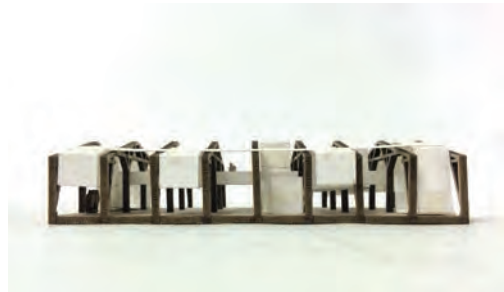
Vi tester uavhengige bokser i de to etasjene. Noen går opp til taket, noen har rom under seg.

MODELLSTUDIER I 1:200

Rom og soner i tre dimensjoner

En planløsning vi liker har bokser som danner et sammenkoblet, men soneinndelt, fellesrom.

En gangbro binder sammen boksene i andre etasje. Vi liker dynamikken og sonene i rommet.

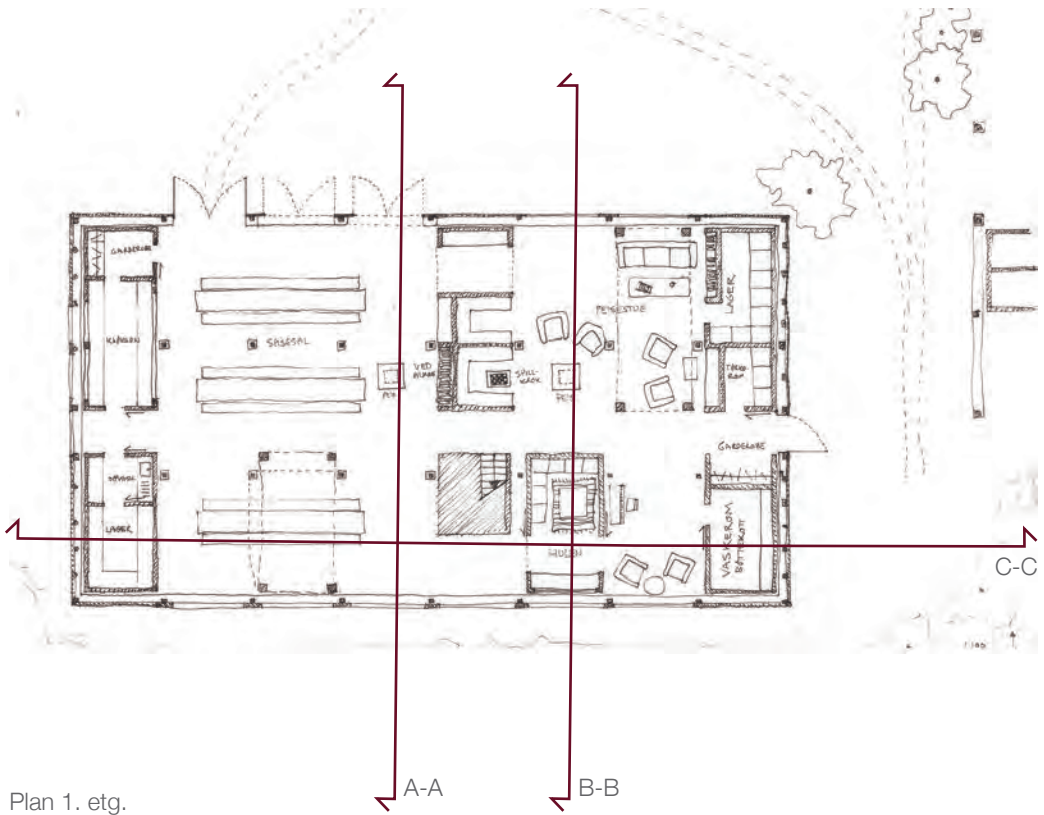

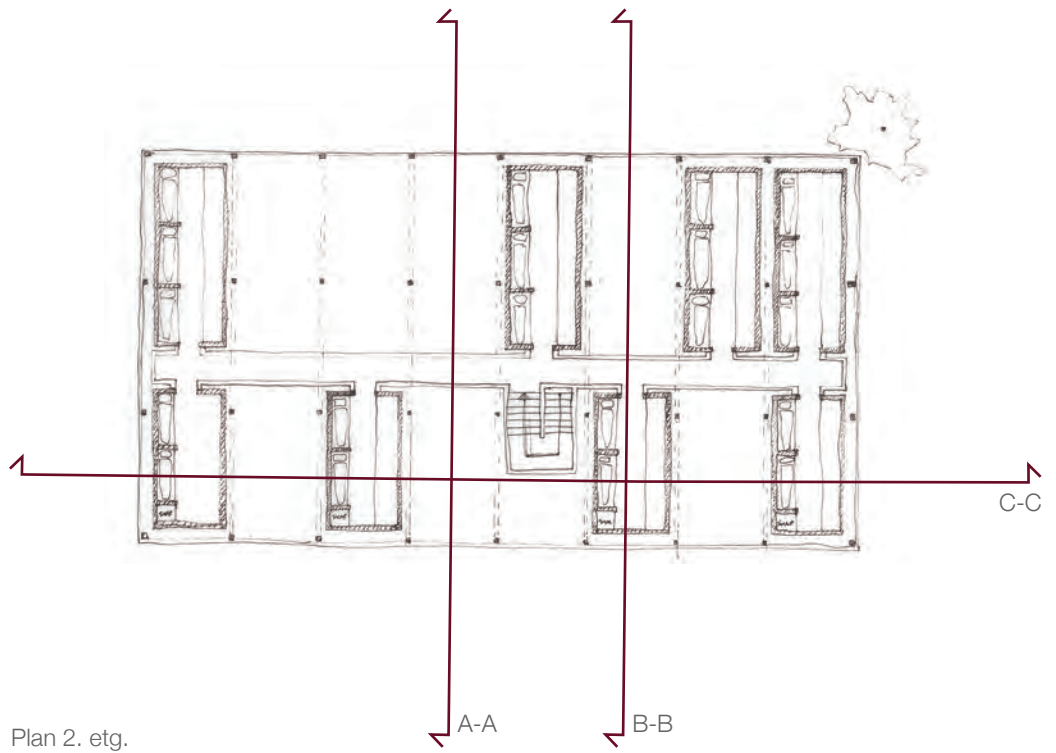
Svevende bokser i andre etasje gir flere sengeplasser og mer definerte soner i første etasje.

Den lange gangbroen er med på å binde det store volumet i skuret til ett stort rom.

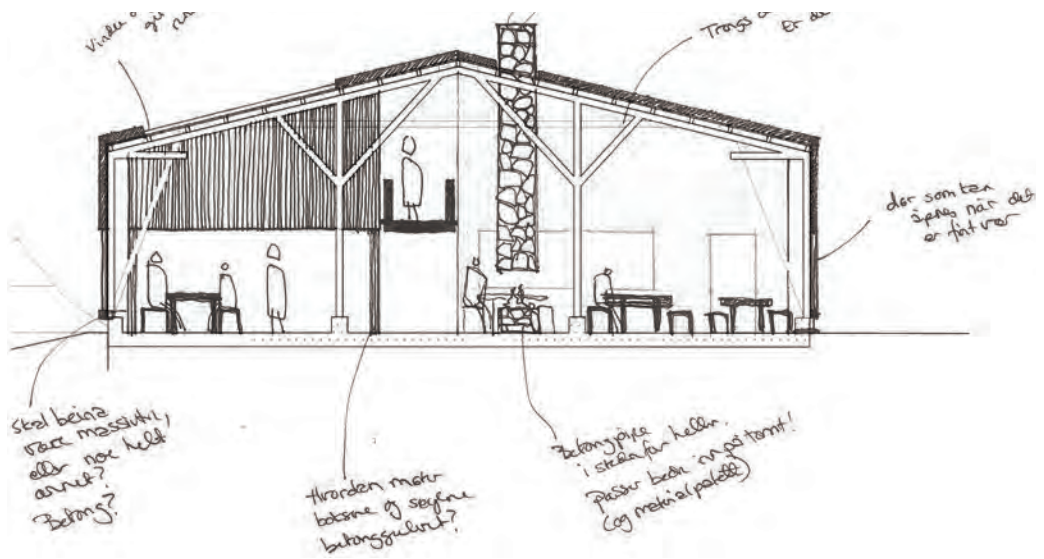
PLANLØSNING
Uttegning før veiledning

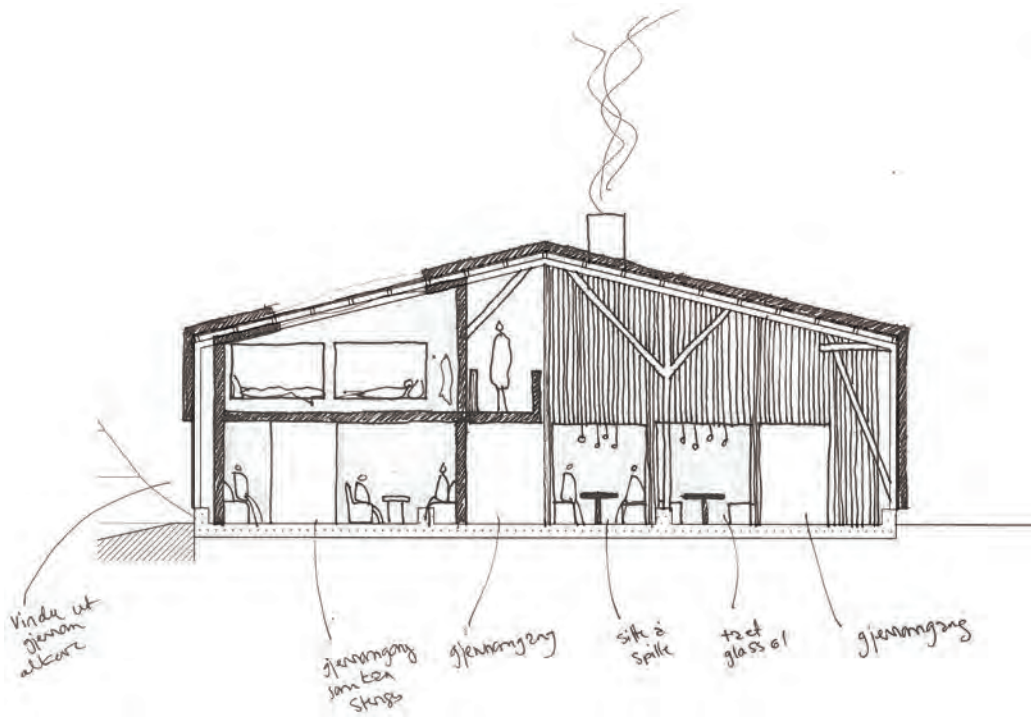

Plan 2. etg.

UTPRØVING I SNITT
Uttegning før veiledning

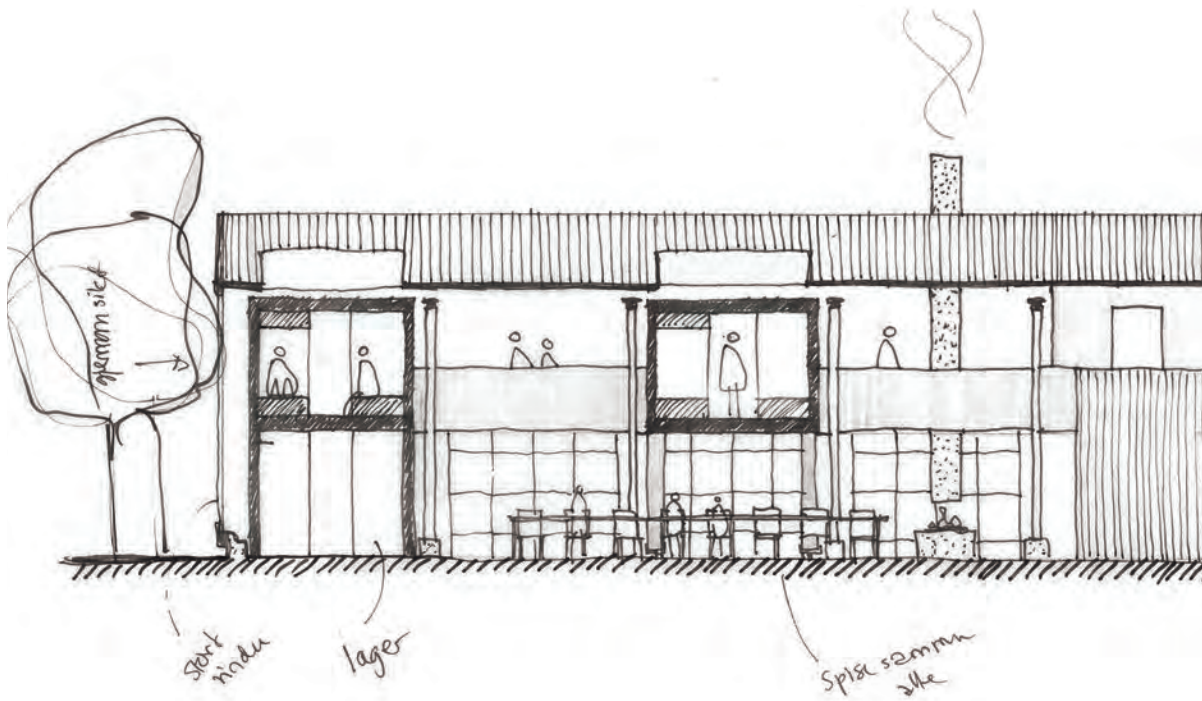
Snitt A-A

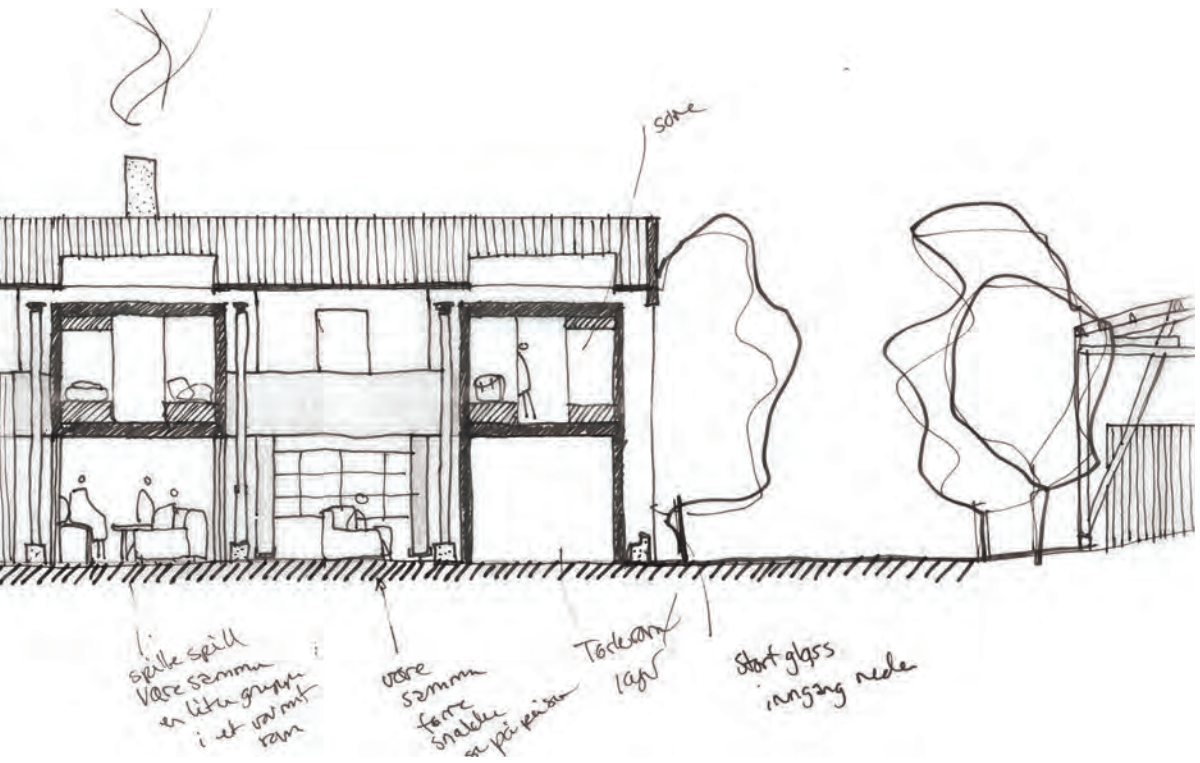
Snitt B-B

LENGDESNITT

Uttegning før veiledning

Snitt C-C. Noen bokser står på søyleben, mens andre går helt ned til bakken. Boksene skaper rom mellom seg, og rommet til en helhet.

definerer soner med ulike grad av intimitet og skjerming i fellesarealet i første etasje. Gangbroen binder sammen

UTPRØVING I MODELL

Hvordan er stemningen i rommene vi lager?

Broen er i seg selv en lang gang. Kan den ende i noe?

Et vindu i enden kan slippe inn mer lys i bygget og gi en kobling til trærne og landskapet utenfor.

Vi legger inn takvindu over boksene slik at lyset filtreres før det kommer inn i det store rommet.

Ganglinjen i første etasje har et spennende spill med lys og skygge. Kan den ende i et lyspunkt?

Visuell sammenheng mellom gangbroen og spisesalen i første etasje.

De svevende boksene og gangbroen poengterer og kontrasterer den store åpne spisesalen.

Boksene på bein fungerer som samlende tak, og definerer mer intime rom for mindre grupper.

Soveboksene har vegg med sovealkover, og en lang sovebenk. Takvinduet gir sikt til stjernene.

UTPRØVING I MODELL

Hvordan er stemningen i rommene vi lager?

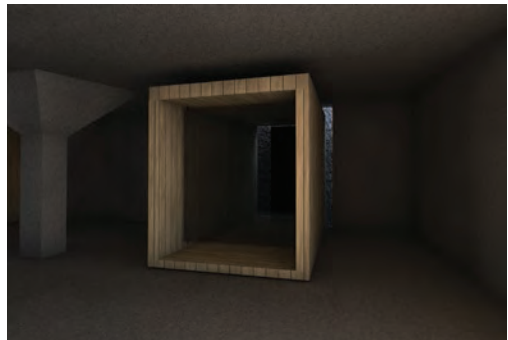
Skur 1 som offentlig turplass. Bygget er over 5m høyt, trengs egentlig åpning for røykutslipp?

Padlere lagrer kajaker i stativet i øst. Det regner ute, men folk kan grille og spise i ly under taket.

En treboks stikker ut av bunker 2 og signaliserer at vi lager et nytt program i bunkerne.

Dusjboksen i bunker 2 lager hull i betongveggen, og slipper inn lys langs berget.

Badstue og pipe stikker opp og signaliserer nytt innhold og ny mening med bunkerne.

En bål plass og en lav vindusåpning gjør saunatupaen mer menneskelig.

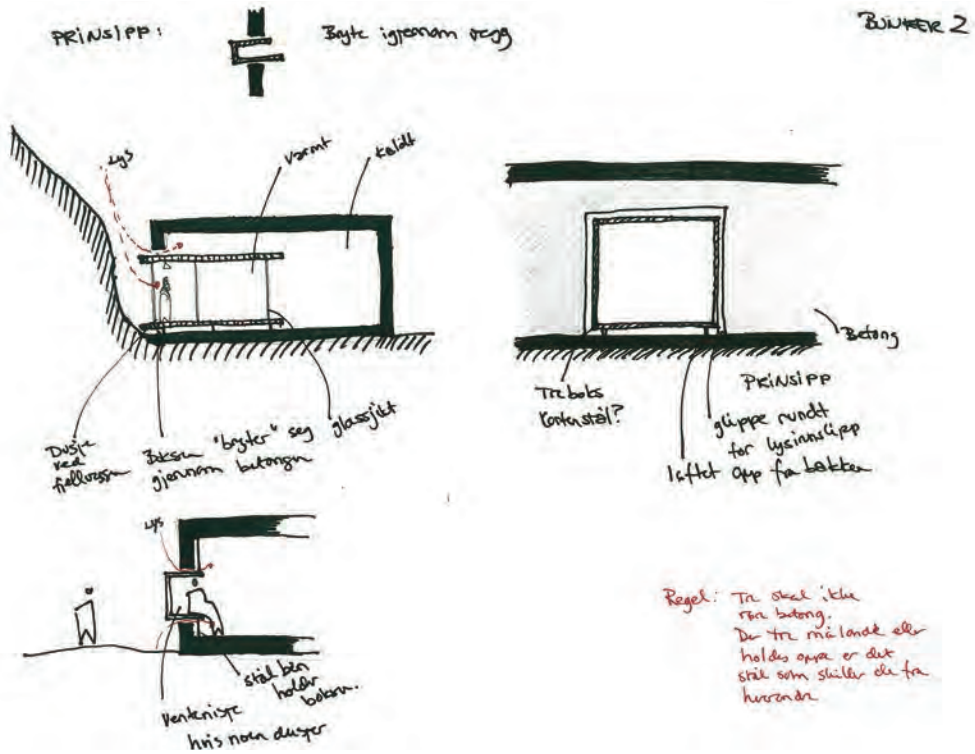
Vi graver ut et kaldt basseng i bunker 5, med vann pumpet opp fra sjøen.

Er vinduet for høyt? Vannet kan renne ut over vinduskanten og tilbake til sjøen.

DETALJERING AV BUNKER 2

Fremheve bunkernes kvaliteter gjennom kontrast

Vi vil poengtere massiviteten og materialiteten til bunkerne ved å gjøre presise kutt i veggene, og sette inn trekonstruksjoner som kontrasterer betong, og slippe inn kontrollert lys langs treboksene.

DETALJERING AV BUNKER 3

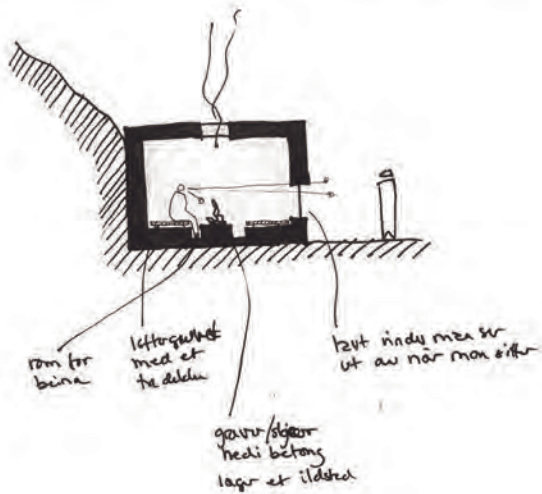
Varmestue før og etter badstua

PRINSIPP:

Spang utgule. Så ned i huller

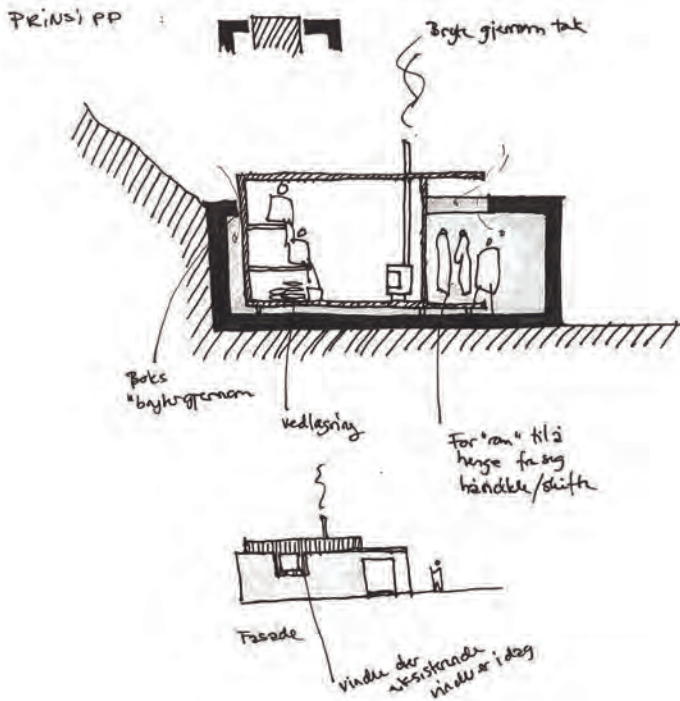
BUNKER 3

Kan bunkeren bli intim og koselig gjennom minimalt med inngrep? Et tredekke gir en tørr flate å sitte på. Vi graver et hull i gulvet for bein og bål. Et lavt vindu rammer inn utsikten over fjorden.

DETALJERING AV BUNKER 4

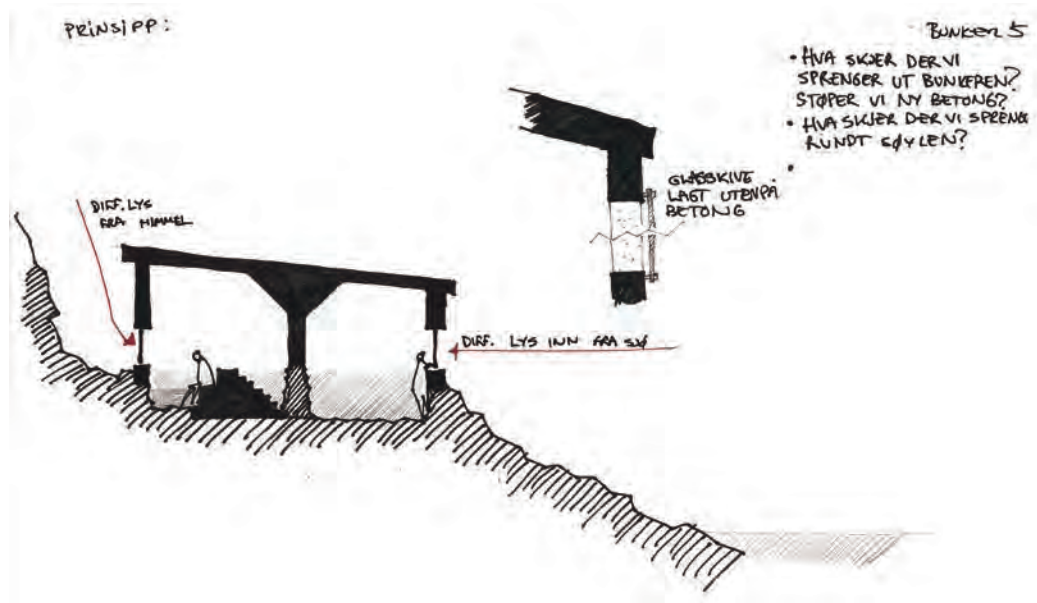
En lukket, isolert treboks i bunkeren

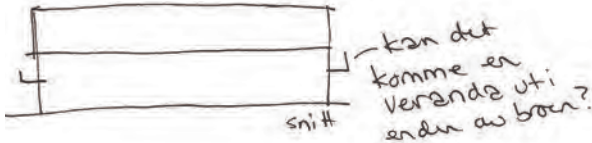
Treboksen kontrasterer mørket og kulden i bunkeren med varmen og gløden fra badstuovnen. Badstuen stikker opp gjennom taket på bunkeren, og bruker døråpningen og vinduet i bunkeren.

DETALJERING AV BUNKER 5

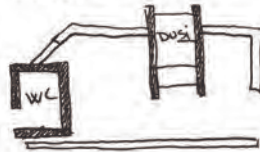
Hvordan er lys situasjonen? Og rommet?

Vi tar inn diffust lys fra begge sider av betongkonstruksjonen ved å skjære ut lave, brede vindusåpninger i hver ende. Vinduene er i øynehøyde når man sitter i bassengene.

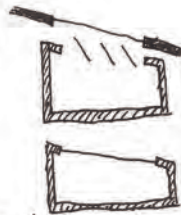
Bunker 2

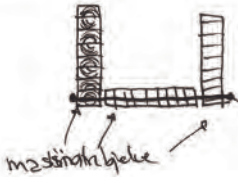
2 ulike opplevelser
Hvordan skille de?
Hvordan merke den
plasse? En dører

la glasset gå helt opp
2 dører i endene

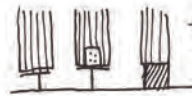

Sørebekke:
innvendig
vindu kan
åpne for
vasking
Luffing hvis
boksen blir tett

konstruksjon av bro

la stålstage komme
ut. spenn de i
sammen

Hvordan merke
de nye søylene
bakken

SYVENDE VEILEDNING

Med Finn

Arnstein og Marius er bortreist i Valdres, men Finn har anledning til å komme innom og gi oss veiledning. Prosjektet har endret seg mye siden sist veiledning med Finn, og vi bruker en stund på å gå gjennom forandringene som har skjedd.

Finn virker generelt positiv til hvordan prosjektet har utviklet seg. Særlig overnattingshytten har endret seg mye, og vi diskuterer det nye forslaget gjennom både snitt, plan og detaljer. Vi diskuterer hvordan vi kan sette inn glass i original og ny konstruksjon, klimaskiller, hvordan ny konstruksjon møter eksisterende konstruksjon, og forholdet mellom nye og gamle materialer.

Vi bruker også en del tid på å gjennomgå bunkerne. Gjennom den siste uken har vi kommet frem til et konsept om hvordan ny trekonstruksjon kan møte original betong gjennom små ståldetaljer, for å fremheve kontrasten mellom nytt og gammelt. Dette blir grunnlaget for den nye diskusjonen av bunkerne og hvordan vi gjør endringer i de.

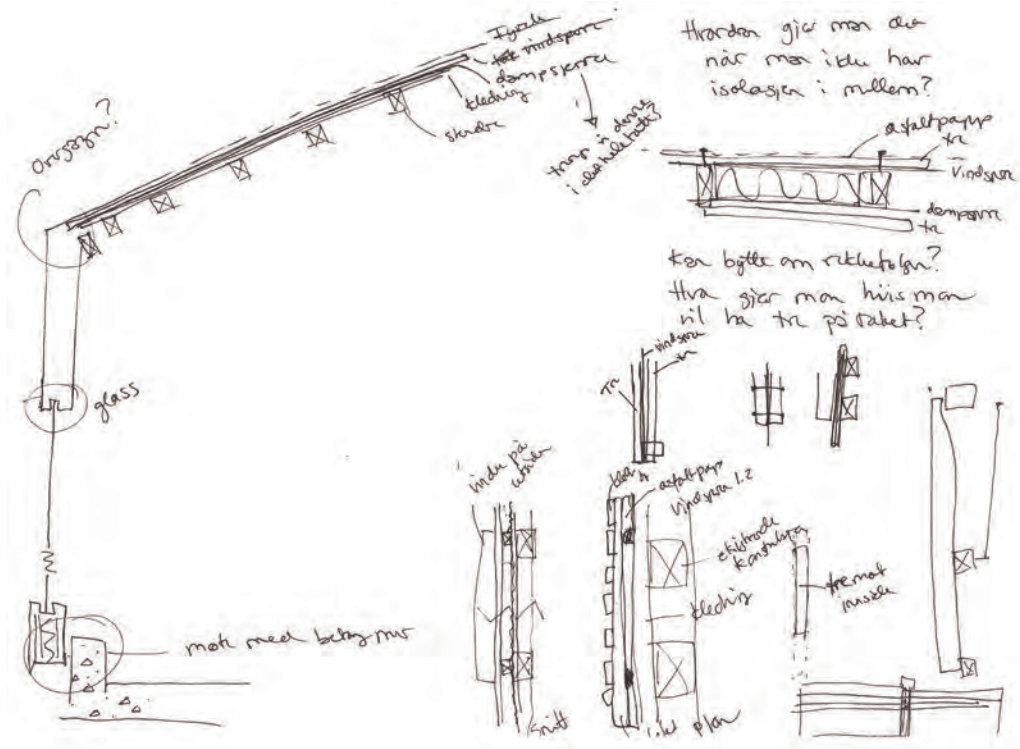
Vi diskuterer særlig bunker 2, som vi føler vi

har slitt med lenge. Både vi og veileder tenner på forslagene vi har skissert så langt, hvor toalett og dusj er trebokser som bryter gjennom betongen. Finn foreslår at toalett og dusj bør adskilles som funksjoner, og at adkomsten til disse funksjonene bør være separat fra hverandre. Dette tror vi styrker forslaget, gjør det lettere å drifte dusj og toalett, og gir oss bedre mellomrom i bunkeren.

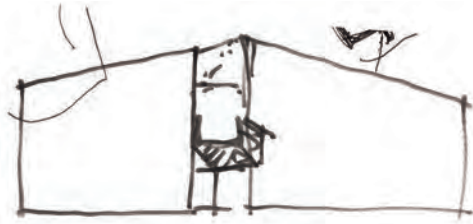
Vi fortsetter med stor detaljeringslyst og iver!

DETALJERING AV SKUR 2

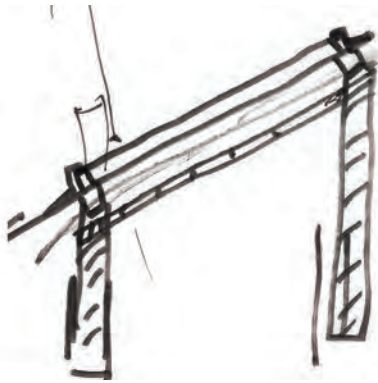
Konstruksjon, kledning, og kontrast mellom nytt og gammelt

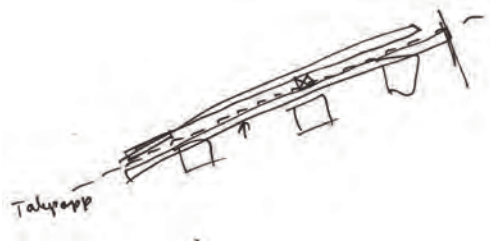
Vi vil legge den nye kledningen på skuret med en liten avstand til den originale stenderveggen for å lage en skyggekant mellom nytt og gammelt i bygget. Kledningen er som en uisolert værhud.

Gangbroen kan komme gjennom ytterveggene. Her kan vi også koble en egen trapp i øst.

De nye boksene er massivtrekonstruksjoner. Et takvindu er slisset inn for å gi utsikt til stjernene.

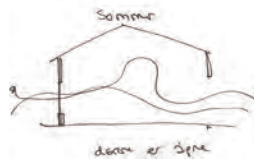

Et vindu i taket på skuret slipper lys ned på konstruksjonen og boksene under.

Ventilasjon

Howdan ventileres bygget?

Sommer vs. Vinter?

Volumet i skuret er så stort at ventilasjon kan skje manuelt gjennom åpning av dør og vindu.

ÅTTENDE VEILEDNING

Med Finn

Vi diskuterer detaljeringsforslagene våre med Finn i 1:10. Vi ønsker å tydeliggjøre de nye inngrepene vi gjør i skuret mot den originale grove bæringen i bygget. Utformingen av detaljene vil ha mye å si for uttrykket til bygget, og hvordan det leses av brukerne. Vi har derfor skissert hvordan all ny konstruksjon kan sveve utenpå eller legges mellom den originale konstruksjonen.

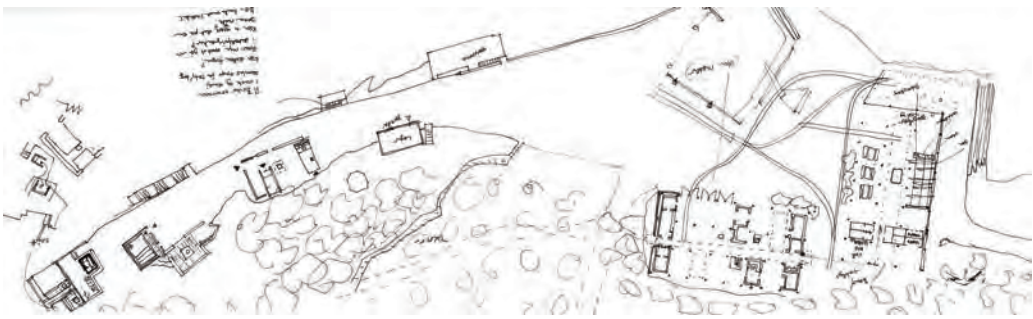
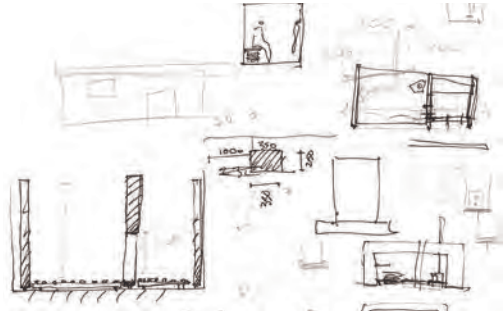
Vi ser skur 2 som en vindjakke, hvor kledningen ligger som en værhud som beskytter et stort indre rom. I fasaden legger vi to sjikt med bordkledning og en vindsperre. Dette laget er festet på lekter, som igjen er festet på baksiden av den eksisterende stenderkonstruksjonen. Målet er at den nye kledningen skal sveve utenpå den gamle, og se fristilt ut.

Kledningen er ubehandlet malmfuru som kan stå og gråne vedlikeholdsfritt i det fuktige kystklimaet. I sjiktet med den nye kledningen legger vi også vindu, slik at de kan ligge utenpå og slippe inn lys på den eksisterende konstruksjonen.

I stedet for å isolere hele bygget setter vi inn bokser i massivtre løsrevet fra værhud og original konstruksjon. Massivtreboksene er 150mm tykke, og består av kantstilt massivtre. Disse har en isolerende effekt i seg selv, og kan lage varme rom og soner inne i det store bygget.

I andre etasje på massivtreboksene er det soverom og alkover. I taket på boksene er det satt inn vindu som slipper inn lys og gir utsikt til nattehimmelen. Vinduet kan tas ut for å vaskes, men skal ikke brukes som luting av boksen. I stedet er det små glugger i hver sovealkove, hvor man selv kan regulere lufting av boksen og kontakten med resten av overnatningshytten.

Noen av massivtreboksene går ikke ned til første etasje, men står på søyler av massivtre. De originale søylene i konstruksjonen står på betongfundamenter. For å være en tydelig forskjell fra det gamle står de nye søylene på stålføtter, løftet litt over betonggulvet.

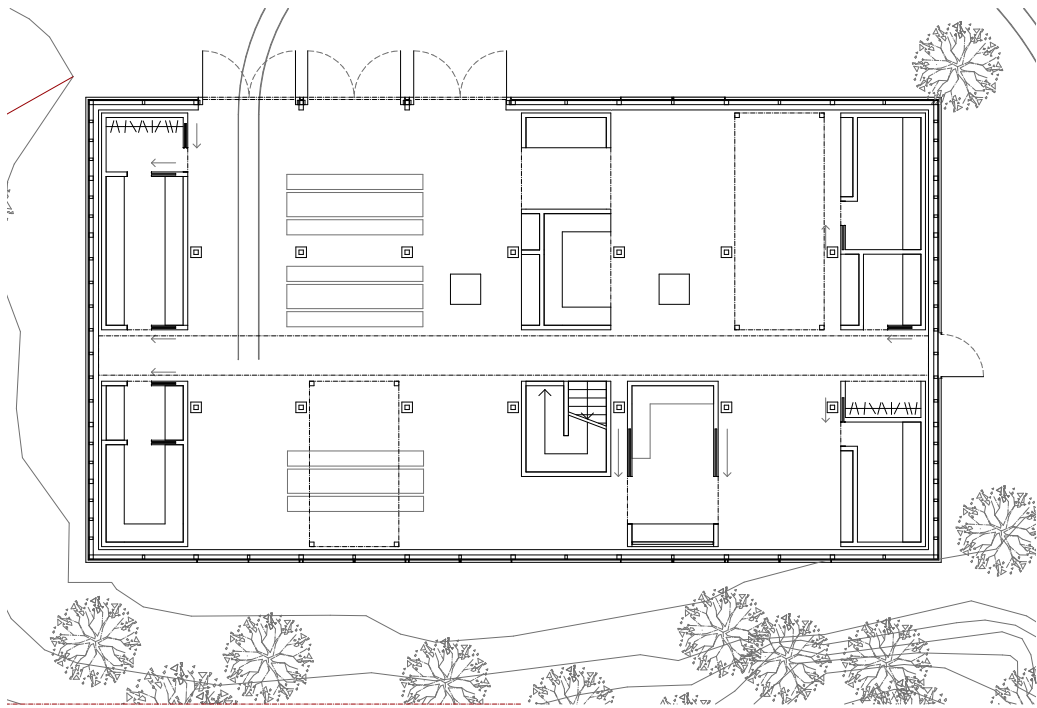

HVA ER FOKUS DENNE UKEN?

Uke 16

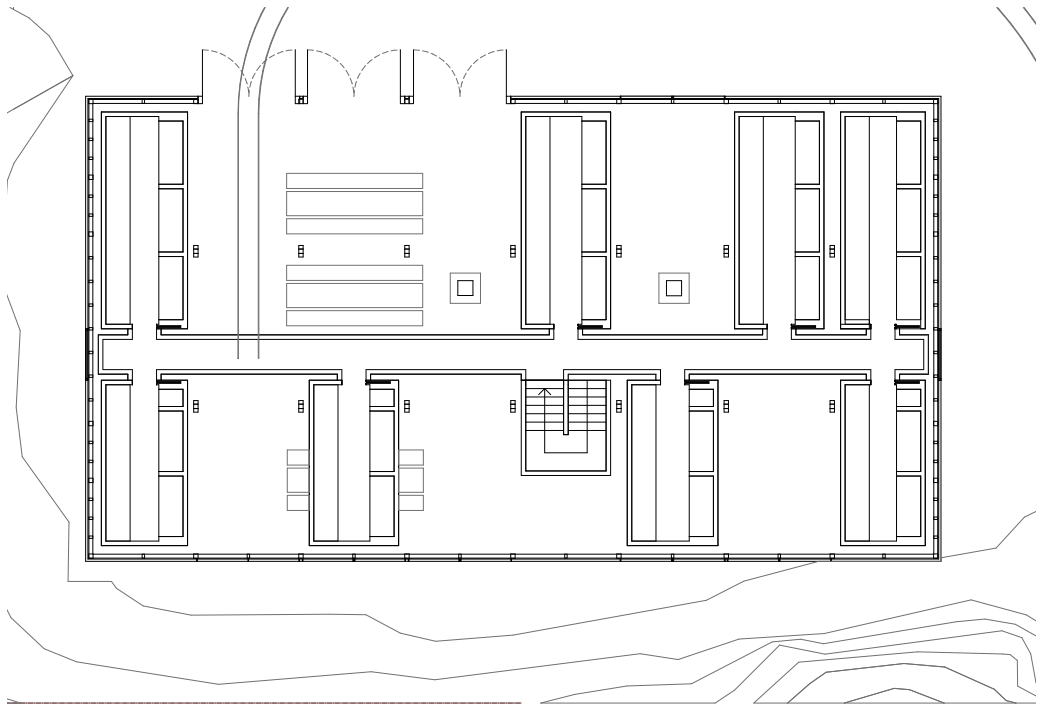
Vi begynner å nærme oss slutten på semesteret, og det er knappe to uker igjen til vi håper å sende bøker og plansje til trykkeriet. Det begynner å bli mer klart for oss hva prosjektet handler om. Vi har hatt god oppfølging fra veilederne den siste uken, og skal ha en veiledning med Arnstein denne uken. Vi vil tegne ut mest mulig av prosjektet før veiledningen, slik at vi kan få tilbakemelding på endringer som må gjøres og ting som bør justeres. Vi vil fokusere på opplevelsen de ulike bygningene skal gi, og hvordan de kan realiseres på enklest mulig måte.

SKUR 2
Plan første etasje 1:250

I planen har vi fortsatt å holde servicefunksjonene lagt til kortsidene av bygget. Alkover og mindre, intime rom er lagt inn i boksene som går ned til gulvet. I øst ligger inngang mot doer og garderobe.

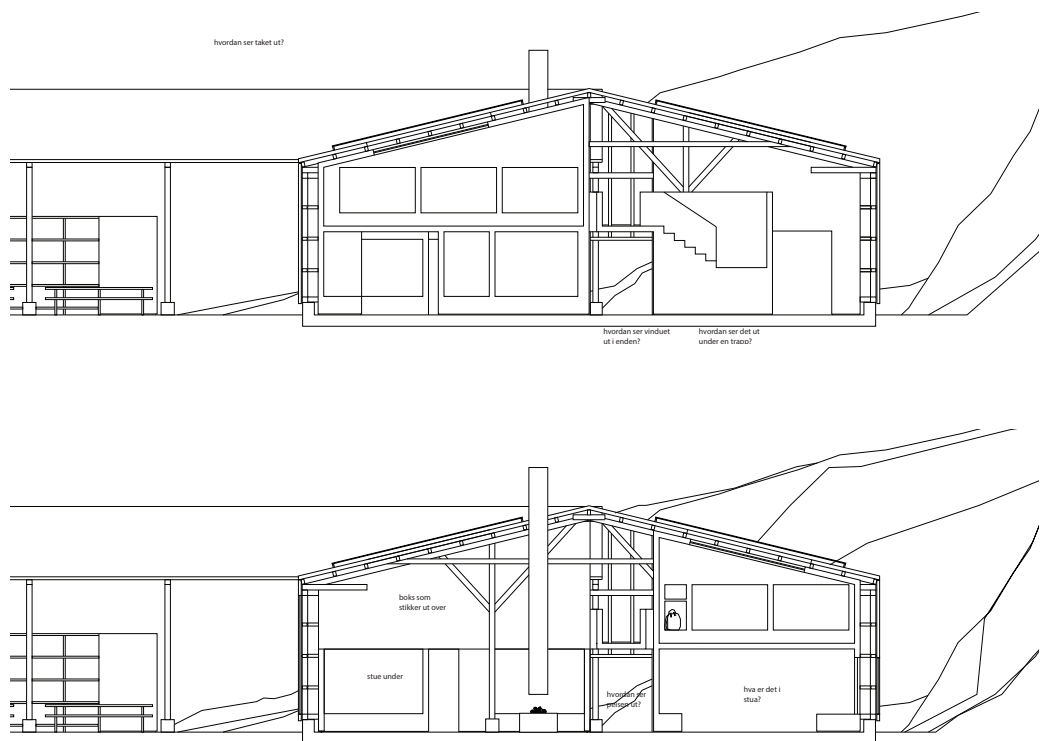
SKUR 2
Plan andre etasje 1:250

I andre etasje fungerer alle boksene som soverom. På høyre siden av boksene ligger en tykk vegg med sovealkover. På venstre side ligger en lang benk som også kan gi ekstra sengeplasser.

SKUR 2

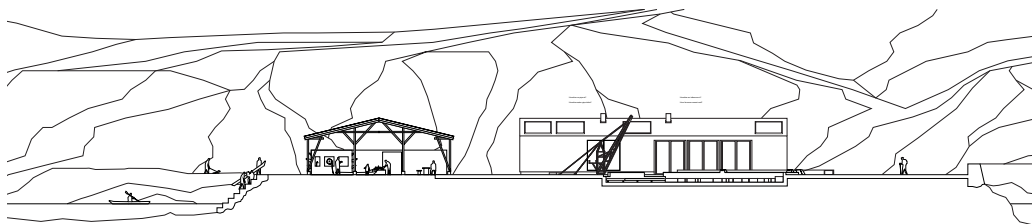
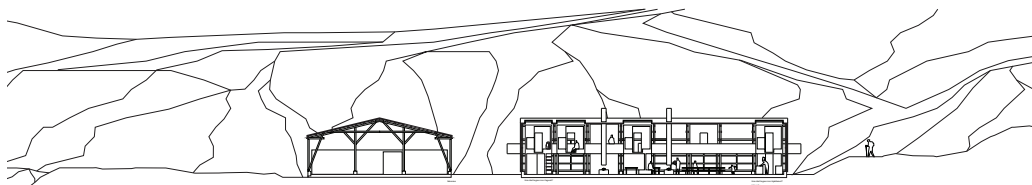
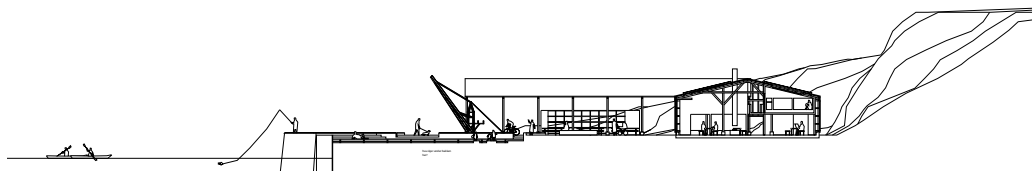
Tversnitt 1:200

Pipa trenger en hatt på toppen for å samle røyken, og kan godt utføres slankere i metall. Under trappen har vi rom for å lagre ved til bruk i spisesalen.

SKUR 1 OG 2

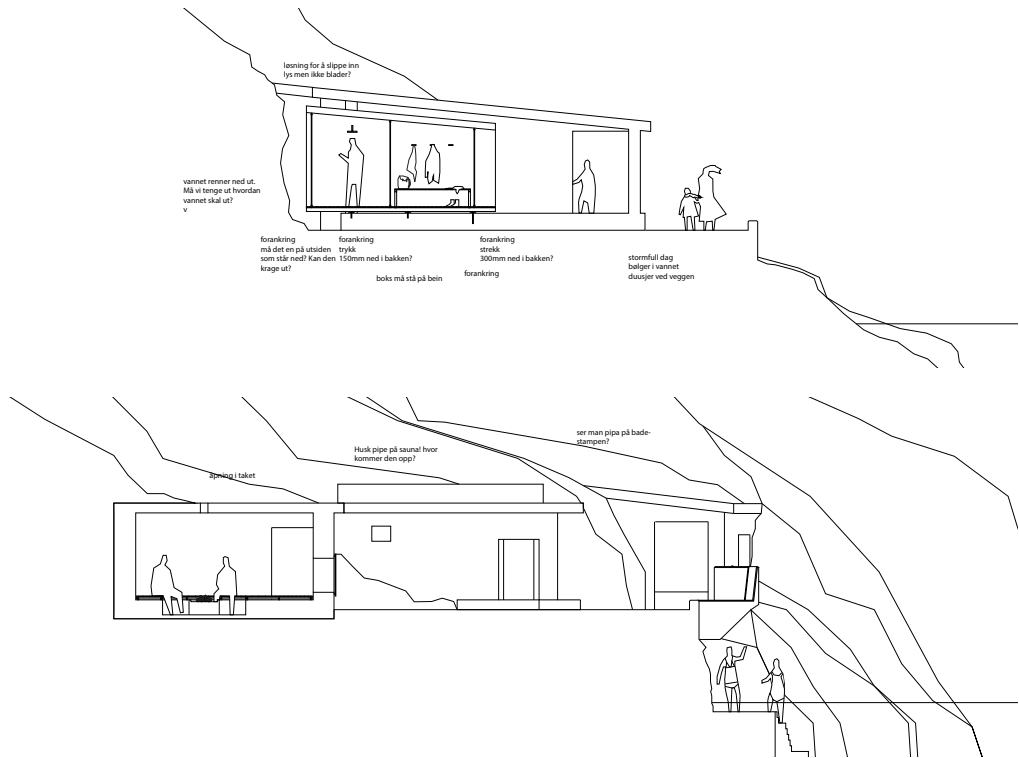
Langsnitt, tverrsnitt og fasade 1:800

Den store spisesalen i skur 2 har stor kontakt med plassen utenfor og havnebassenget. Skur 1 er åpnet opp, og fungerer som et tak over deler av uteområdet.

BUNKER 2 OG 3

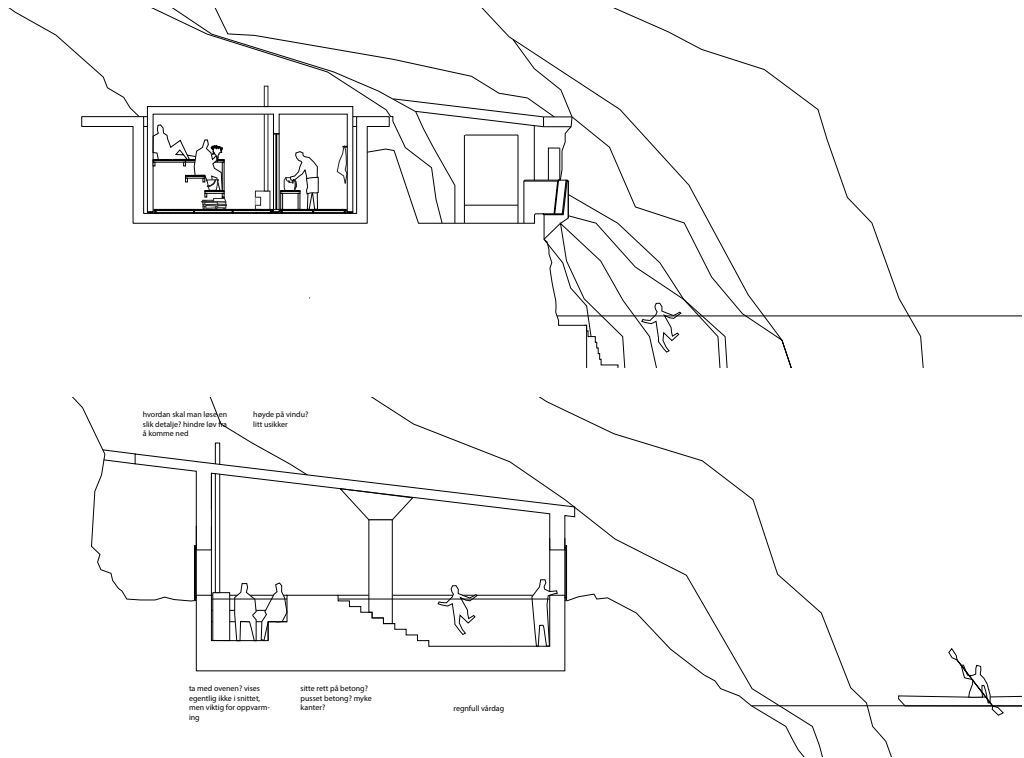
Tverrsnitt 1:200

I bunker 2 stikker en treboks ut gjennom betongveggen, hvor man kan dusje i lyset som kommer ned langs berget. I bunker 3 kan man sitte og varme seg rundt bålet i tupaen.

BUNKER 4 OG 5

Tversnitt 1:200

Saunaen i bunker 4 stikker opp gjennom betongtaket for å signalisere det nye programmet. Før man kommer inn i badstuen passerer man et omkleddingsrom. I bunker 5 er vinduene minket.

NIENDE VEILEDNING

Med Arnstein

Vi har en grundig veiledning med Arnstein for å diskutere oss gjennom prosjektet. Diskusjonen handler for det meste om finjustering på detaljer og utforming, men vi diskuterer også grepene vi gjør.

Et tema som popper opp flere ganger i diskusjonen er at vi må bli enda tydeligere på hva vi vil oppnå med det vi gjør når vi detaljerer. Vi må gjøre det klart for både oss selv og andre som ser tegningene hva intensjonen er. Hva er det vi vil frem til? Gjennom diskusjonen finner vi ut av de fleste situasjonene, og vi kommer frem til endringer som bør gjøres i tegningene våre for å tydeliggjøre det vi vil.

Vi føler gjennomgangen spisser prosjektet, og vi gleder oss til å fortsette detaljeringen.

DISKUSJON OM BRUK AV MASSIVTRE

Samtale med Arild Øvergaard

Under ukens veiledning med Arnstein diskuterte vi muligheten for å bruke massivtre i alle de nye elementene vi lager. Vi bestemmer oss for å ringe til Arild Øvergaard, daglig leder i Norsk Massivtre AS, for å undersøke saken.

Vi har lyst til å bruke kantstilt massivtre i boksene i skur 2 på grunn av den flotte overflaten det gir. Arild forteller at i massivtreet de produserer er lamellene festet med skruer, og råder oss til å i stedet bruke limtre de stedene hvor konstruksjonen vil bli utsatt for store skjærkrefter, som i gangbroen.

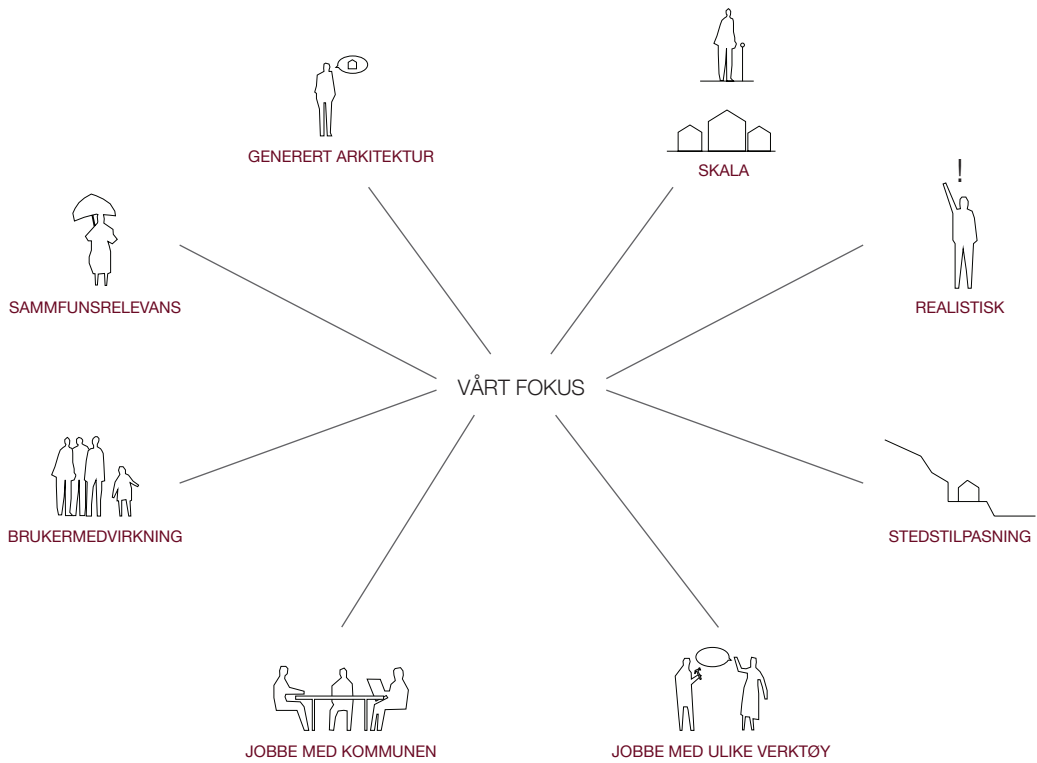
Det neste vi lurer på er hvordan ubehandlet massivtre tåler vind og vær. Vi vil lage konstruksjoner i både skur 1 og i bunkerne hvor massivtreet står helt eller delvis dekket av den originale konstruksjonen, samtidig som slagregn og vind kan blåse inn.

Arild forteller at dette er noe de forsker på ved fabrikken for øyeblikket. De har satt opp noen ubehandlede massivtrekonstruksjoner på en sykkelsti mellom Gol og Vinstra, hvor de tester hvordan vær og vind påvirker treet. Han

råder oss til å la massivtreet stå ubehandlet og eksponert. Lamellene bør stilles vertikalt der regntreffer konstruksjonen, og endeveden bør dekket til der fibrene kan trekke til seg fukt. Han anbefaler også å lage beskyttende tak eller værhuder over og rundt konstruksjonene. Likevel sier han at massivtre tåler mye, og vegger som er eksponert mot slagregn vil ikke være noe problem.

Vi lurer på hvordan er å bruke massivtre i en badstue. Arild mener det hadde vært spennende å lage en naturlig luftet badstue i massivtre, en ren trekonstruksjon på samme måte som en tradisjonell laftet sauna. Treet vil puste og utvides når det blir fuktig, varmes opp og kjøles ned. I testene til Norsk Massivtre ekspanderer ikke massivtreelementer mer enn en promille, selv når de er utsatt for vær og vind.

Massivtreelementene er laget av gran. Treet vil gulne og mørkne om det står skjermet for regn, men utsatt for sol. Om det eksponeres for vind og vær vil treverket gråne sakte. Dette tror vi kan bli en vakker kontrast til den mørke, nedtaggete betongen i bunkerne slik de er i dag.

EVALUERING AV PROSESSEN

Har vi oppnådd det vi ville?

Gjennom prosessen har vi forsøkt å arbeide med mange ulike verktøy. For å få størst mulig læringsutbytte fra prosjektet vil vi avslutte prosessboksen med å vurdere hva de ulike arbeidsmetodene har gitt oss.

Vi har vært opptatt av å skifte mellom ulike arbeidsmetoder for å drive prosjektet fremover, og har jevnt over lyktes med dette. Da vi begynte å forberede oppgaven hadde vi stor lyst til å arbeide med mockups og modellarbeid ned mot skala 1:1. Etter hvert som prosjektet utviklet seg ble dette mindre og mindre relevant, men vi er likevel glade for å ha utforsket prosjektet ned mot 1:10 og 1:20.

Vi var også tidlig opptatt av å få med en viss grad av brukermedvirkning i prosjektet. Vi lagde illustrasjoner for å henge opp på Lade, og postet på sosiale medier i et forsøk på å provosere frem meninger blant folk. Vi fikk ikke mye konstruktiv tilbake på det vi gjorde, men det skapte til gjengjeld mye oppmerksomhet rundt Østmarkneset og prosjektet.

I stedet ga det oss mye mer å tilbringe tid på

tomten, og snakke med folk som var der og faktisk hadde et forhold til stedet. I begynnelsen av prosjektet var vi svært forutinntatte til stedet, og følte vi måtte gjøre store endringer for å få stedet til å fungere. Det å snakke med folk som faktisk bruker området har gitt oss en forståelse av stedet som kunne vært vanskelig å tilegne seg på andre måter.

Dette har vært nyttig i møtene vi har hatt med kommunen, hvor de har en annen vinkling på tomten. Kommunen forholder seg mye til hva som bør være av program på stedet, men mindre om hvordan det skal føles. Det har vært nyttig for oss å få kunnskap om hva kommunens planer er for området, men det har vært like nyttig å ha friheten til å behandle dette som vi selv vil.

Prosessboken har vært et godt hjelpemiddel hvor vi har ført inn dagens progresjon og prosjektets utvikling. Den har vært et nyttig verktøy for at vi selv blir klar over når vi tar valg og hva som forårsaker valget.

OPPSUMMERING FOR UKA

Hva tar vi med oss videre?

Veiledningen med Arnstein ga oss gode innspill på endringer og justeringer som må gjøres. Vi ble også mer bevisst på viktigheten av å tydeliggjøre intensjonen med prosjektet og grepene vi gjør.

Nå begynner vi å nærme oss de siste ukene med utvikling av prosjektet. I prosessen fremover vil vi fokusere på å utvikle forslaget for Østmarkneset gjennom ferdigstilling og finjustering, og forberede oss på den endelige presentasjonen av oppgaven.

Vi er spente på hva de neste ukene vil gjøre for prosjektet, og hvordan det vil utvikle seg videre i detaljeringen. Men for prosessboken velger vi å sette punktum her. Den har tjent sitt formål.

KILDEHENVISNING

SAMTALER:

Finn Hakonsen (NTNU - Veiledere)
 Steffen Wellinger (NTNU - Førsteamanuensis)
 Ulrika Wallin (Trondheim Kommune)
 Thomas Hammeren (Investor)
 John Petter Udness (Investor)
 Oddvar I.N. Daren (Kunstner)
 Leiken Vik (Kunstner)
 Ingrid Johanne Bache (Eierskapsenheten)
 Ørjan Buschmann Eivindsen (Asplan Viak)
 Arild Øvergaard (Norsk Massivtre AS)

MØTER MED KOMMUNEN:

16.09.2014 - Introduksjonsmøte med Wallin
 24.10.2014 - Introduksjonsmøte med investorer
 10.11.2014 - Definerings av problemstilling
 11.11.2014 - Asplan Viak og steinparken
 02.12.2014 - Trondheims idretts- og friluftsliv
 12.01.2015 - NGUs steinpark og utvikling av
 Østmarkneset
 09.03.2015 - Utvikling av Østmarkneset
 10.04.2015 - Kloakk og toaletter

KONTAKTINFORMASJON:

Trondheim kommune:

Nadja Sahbegovic
 Susanne Saue
 Margrethe Aas

Turistveiene:

Lars Grimsby
 Grete Kongshaug

Gildeskål Kommune:

Petter Jørgen Pedersen

Orkdal kommune

Johannes Lipphardt

Trondheim Eiendom:

Martin Hoem

Norsk Massivtre AS:

Arild Øvergaard

KILDEHENVISNING

BØKER:

Mytting, L. *Hel ved*. Oslo: Kagge Forlag AS; 2011.

Rakennustieto Building Information Group. *RT 91-10440. Sauna 2. Saunan tilojen suunnittelu*. Helsinki; 1990.

Bratberg, TTV. *Trondheim Byleksikon*. Oslo: Kunnskapsforlaget, 2008.

Andersen, BR. *AKTIVERENDE arkitektur og byplanlægning*. København: Danmarks Idræts-Forbind, Indenrigs- og Socialministeriet; 2009.

Brox, KH. Leren, Ø. *Langs Ladestien. Fra Ladehammeren til Være*. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag; 2008.

Gardsjord, HS. *Aktiviserende parker og grøntområder - utforming av aktivitetsområder for ungdom*. Ås: Institutt for Landskapsplanlegging, Universitetet for miljø- og biovitenskap, Ås; 2010.

Gehl, J. Svarre, B. *How to Study Public Life*.

London: Island Press; 2013.

Alexander, C. Ishikiawa, S. Silverstein, M. A *Pattern Language*. California: Oxford University Press; 1977.

Bollack; FA. *Old Buildings, New Forms*. New York: The Monacelli Press; 2013.

Butenschön, P. *Tid i arkitektur. Om å bygge i fire dimensjoner*. Oslo: Akademisk Publiserings; 2009.

Virilio, P. *Bunker archeology*. New York: Princeton Architectural Press; 1994.

Gehl, J. *Life Between Buildings*. London: Island Press; 2011.

Pallasmaa, J. *The Eyes of the Skin. Architecture and the Senses*. London: Academy Group; 1996.

INTERNETT:

Trondhjems Turistforening. *Vårtur på Ladestien - ca 8 km*. Tilgjengelig fra <http://ut.no/tur/2.2464/> [Lest: 15.11.2014]

Tveten, SG. *Fylkesutvalget på befaring - «Ladestien til Stjørdal»*. Tilgjengelig fra http://www.stfk.no/en/Tjenester/Idrett_og_folkehelse/Nyheter/Fylkesutvalget-pa-befaring---Ladestien-til-Stjordal/ [Lest:16.11.2014]

Ditt Distrikt. *Ladestien*. Tilgjengelig fra <https://dittdistrikt.no/aktiviteter/377975/ladestien> [Lest:16.11.2014]

Hansen, H. *Ladestien skal bli enda lengre*. Tilgjengelig fra <http://www.adressa.no/nyheter/Trondheim/sjosiden/article1115145.ece> [Lest:16.11.2014]

Waaseth, G. *Grønn by er en rikere by*. Tilgjengelig fra http://www.bioforsk.no/ikbViewer/page/forside/nyhet?p_document_id=39810 [Lest 05.11.2014]

Store Norske Leksikon. *Norges historie*

fram til 1050. Tilgjengelig fra <https://snl.no/search?query=ladejarler> [12.11.2014]

Voldsund, A. *Se Havnivå - Viktige vannstands nivå*. Tilgjengelig fra <http://sehavniva.no/tema/tidevann-og-vannstand/viktige-vannstandsniwa/> [Lest: 02.02.2015]

Wiki Strinda. *Tyske installasjoner på Østmarkneset*. Tilgjengelig fra http://www.strindahistorielag.no/wiki/index.php?title=Tyske_installasjoner_p%C3%A5_%C3%98stmarkneset [Lest: 11.02.2015]

Gjerde, AS. *Her er studentenes hytteperler*. Tilgjengelig fra <http://www.dn.no/talent/2013/09/24/her-er-studentenes-hytteperler> [Lest: 17.04.2015]

KARTDATA:

ArcGIS

BILDER:

s. 58. Leça Swimming Pools / Alvaro Siza. Foto av Trevor Patt; URL: <http://www.flickr.com/photos/trevorpatt/> [Lest: 29.01.2015]

s. 184. Trollstigen Visitor Center / Reiulf Ramstad arkitekter; URL: http://www.reiulframstadarchitects.com/trollstigen-visitor-centre/rra_trollstigen_flomvoll-16diephotodesignerdejpg [Lest: 10.03.2015]

s. 270. Hedmark Museum / Sverre Fehn - Photo by Helene Binet (Publisert: 05.10.2009); URL: <http://www.architecturenorway.no/stories/photo-stories/binet-hamar-09/> [Lest:07.04.2015]

Øvrige bilder er tatt av Andreas Bakken Smedås og Thea Hougsrud Andreassen

Prosess
Master i arkitektur
NTNU 2014/2015

Andreas Bakken Smedås
andreas.smedas@gmail.com
+47 401 20 196

Thea Hougsrud Andreassen
theandreassen@gmail.com
+47 938 55 213